

DRAUGAS

PERIODICALS
September 20,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
TREČIADIENIS - WEDNESDAY, RUGSĖJO - SEPTEMBER 20, 2000

*****MIXED ADC 606
\$169 P8 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09/19/00
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 183
Kaina 50 c.

Seimas „išaldė“ visuotini pasipiktinimą sukėlusį įstatymą

Vilnius, rugsėjo 19 d. (BNS) — Seimas antradienį (BNS) — Seimas antradienį priėmė sprendimą, kuriuo iš esmės sustabdomas Seimo priimto įstatymo įsigaliojimas. Nutarimas buvo priimtas beveik tik konservatorių ir krikščionių demokratų balsais. Opozicijos atstovai balsavime nedalyvavo. Dauguma jų dar anksčiau paliko posėdžių salę ir Seimo priesalėje stebėjo per televiziją transliuojamas krepšinio rungtynes iš Sydney.

„Kodėl buvo grąžintas į šaltinį“, Seimo sprendimą komentavo parlamentarai Ema-nuelis Zingeris. Jis teigė, kad Seimo priimtas įstatymas „išaldė“ visuotini pasipiktinimą sukėlusį įstatymą. Protokoliniame nutarime skelbiama, jog „šio įstatymo priėmimo procedūra tebera nebaigta ir įstatymas yra priėmimo stadijoje po svarstymo“.

Priešinio okupacijai istorinius vertinimus. Nutarimas buvo priimtas beveik tik konservatorių ir krikščionių demokratų balsais. Opozicijos atstovai balsavime nedalyvavo. Dauguma jų dar anksčiau paliko posėdžių salę ir Seimo priesalėje stebėjo per televiziją transliuojamas krepšinio rungtynes iš Sydney.

Priešinio okupacijai istorinius vertinimus. Nutarimas buvo priimtas beveik tik konservatorių ir krikščionių demokratų balsais. Opozicijos atstovai balsavime nedalyvavo. Dauguma jų dar anksčiau paliko posėdžių salę ir Seimo priesalėje stebėjo per televiziją transliuojamas krepšinio rungtynes iš Sydney.

Už rūkalų reklamą nubaustas lakūnas Jurgis Kairys

Vilnius, rugsėjo 19 d. (BNS) — Skrydžių aukštyn raitais po tiliu Lietuvos publiką sužavėjęs aukšto pilotazo meistras Jurgis Kairys nubaustas už cigarečių reklamą.

Kaip antradienį pranešė dienraštis „Lietuvos rytas“, Valstybinė tabako ir alkoholio kontrolės tarnyba paakyrė viešajai įstatigai „Kairio skrydžiai“, 5,000 litų bauda.

Garsus Lietuvos pasaulyje lakūnas J. Kairys rugsėjo 2 dieną skrydžiu raitais praskrido po Karaliaus Mindaugo pėsčiųjų tiltu Kaune. Ant J. Kairio lėktuvo „Su-26“ sparnų skrydžio metu švietė cigarečių „West“ reklama. Tokia pati reklama buvo ir ant automobilio „Formule 1“ lentynų dukart pasaulio čempiono Mika Hakkinen aprangos. Šis lenktynininkas, šiemet vaziuojantis už

Teismas spręs dėl „Mažeikių naftos“ privatizavimo teisėtumo

Vilnius, rugsėjo 19 d. (BNS) — Konstitucinis teismas antradienį pradėjo nagrinėti bylą dėl akcinių bendrovių „Būtingės nafta“, „Mažeikių nafta“ ir „Naftotiekis“ reorganizavimo įstatymo bei kitų teisės aktų, sudariusių sąlygas parduoti „Mažeikių naftos“ akcijas amerikiečių bendrovei „Williams“.

Teismą kreipėsi Seimo nariai taip pat suabejojo, ar Mokesčių administravimo įstatymo 5 straipsnio papildymo ir pakeitimo įstatymas, Užsienio kapitalo investicijų Lietuvoje įstatymo 12 straipsnio papildymo ir kurios nors neprieštarauja Konstitucijai.

Seimo nariai Konstitucinio teismo taip pat prašo išaiškinti, ar Seimo nutarimo „Dėl strateginio investuotojo pripažinimo“ kai kurios nor-

„West McLaren Mercedes“ komanda, buvo atvykęs į Kauną stebėti skrydžio.

Kaip žinoma, gegužę Lietuvoje įsigaliojo visiškai tabako gaminių reklamos draudimas.

Po skrydžio prasidėjus viešoms diskusijoms dėl gaminių nubausti tokiu būdu netiesiogiai cigaretes reklamavusi lakūnė ir skrydžių parodžiūsi žiniasklaidos priemonės, ministrai pirmininkas Andrius Kubilius nusprendė parengti „sveiką protą“ ir Europos Sąjungos reikalavimus atitinkančias Tabako kontrolės įstatymo pataisas.

Europos Sąjungos valstybės tabako reklamos draudimas įvedamas palaipsniui. Reklamuoti rūkalus ES galutinai ketinama uždrausti 2006 metais.

Seimo narys pabrėžė, jog sprendimas privatizuoti „Mažeikių naftą“ prieštarauja 1996-2000 m. vyriausybės programai, kuri taip pat yra teisės aktas.

Platai nagrinėdamas „Mažeikių naftos“ privatizavimo sutarties su amerikiečių bendrove „Williams International“ bruožus, V. Andriukaitis teigė, jog sutartis su „Williams“ yra „gėdinga ir žeminanti Lietuvą“. Jis teismui citavo sutarties sąlygas, taip pat teigė, jog šia sutartimi pasirašyti vyriausybę paakino ne valstybės, o grupiniai tikslai.

V. Andriukaitis duomenimis, kuriuos jis pateikė teismui, „Williams“ parduota „Mažeikių nafta“ turi 36 mln. litų nuostolių, nors Lietuva savo įsipareigojimus įvykdė. Konstitucinio teismo posėdyje atsakovams atstovavo Seimo Teisės departamento konsultantas Darius Karvelis. Lietuvos vyriausybė ir JAV bendrovė „Williams International“ sutartis dėl investicijų į Lietuvos naftos ūkį pasirašė praėjusių metų spalį.

Rugsėjo 18 dieną Nemėnėje buvo atidarytas narkotikų vartojančių paauglių dienos centras. Nuotr.: Vilniaus mėsas Rolandas Pakšas (kairėje) Nemėnės centro atidarymo metu dovanoja krepšinio kamuolį Lietuvos AIDS centro narkomanų socialinės reabilitacijos bendruomenės atstovams (iš dešinės) Daliui Ruikai ir Linui Gasiliauskui. Gedimino Žilinsko (Elta) nuotr.

Vilniaus savivaldybė tęsia kovą prieš narkotikus

Vilnius, rugsėjo 19 d. (BNS) — Antradienį Vilniaus savivaldybė pradėjo kovos su narkomanija renginį — „Veža? Sustok. Sustabdyk“. Renginio tikslas — moksleivių švietimas, pranešė sostinės savivaldybė.

Per mėnesį trukusiančiame renginyje mokyklose bus skaitomos paskaitos, policija lankys diskotekas, veiks konsultacinė telefon linija, moksleiviai galės apsilankyti Toksiologijos, Narkomanų reabilitacijos bei AIDS centruose.

Pasak savivaldybės pranešimo spaudai, renginio pavadinimą jaunimo žargone paplitęs žodis „veža“ vartojamas tam, kad būtų galima len-

FBI ketina atidaryti skyrių Vilniuje

Vilnius, rugsėjo 17 d. (BNS) — JAV Federalinis tyrimų biuras netrukus gali atidaryti Vilniuje savo skyrių, pranešė JAV teisėsaugos institucijos vadovas.

FBI generalinis direktorius Louis J. Freeh, baigiantis keli-
onę po Baltijos valstybes, sek-

Pašventinta Kryžių kalno vienuolyno koplyčia

Šiauliai, rugsėjo 18 d. (Elta) — Sekmadienį Kryžių kalno prieigose pašventinta Mazėsnių brolių ordino Lietuvių Šv. Kazimiero provincijos koplyčia ir naujasis altorius.

Kaip pranešė atsakingas už ryšius su visuomene brolis Juozas Ruzgys, tik prieš kelias dienas skulptoriaus Rimanto Sakalausko sukurta

meniška altoriaus sekmadienį konsekrovė Kelnio (Vokietija) augiliaras vyskupas Klausas Dick. Anot jo, ši šventė itin prasminga, nes lygiai prieš septynerius metus popiežius Jonas Paulius II aplankė Lietuvos katalikų pranciškonų vienuolyną, kur išsakė mintį apie Kryžių kalno ir La Vernos kalno dvasinį ryšį. Jis pažymėjo, kad La Vernos kalne Kryžiaus paslaptį išgyveno vienas žmogus, šventasis Pranciškus, o Kryžių kalne yra visos lietuvių tautos išgyventa Kryžiaus paslaptis.

Anot J. Ruzgio, altorius buvo pašventintas būtent šv. Pranciškaus, kuri gimimo šventės diena, Stigūrių mavinimo prabėgus 776 metams nuo „vieno asmens išgyventos Kryžiaus paslapties“.

Netoli Kryžių kalno pastatytas brolių pranciškonų vienuolynas buvo baigtas statyti ir pašventintas šių metų liepos 8 dieną. Jis yra ypatingos architektūros. Pirmąjame vienuolyno aukšte įkurta koplyčia yra atgręžta į Kryžių kalną. Čia yra ir 12 metrų aukščio varpinė, valgykla, biblioteka, bendra salė, penki kambariai svečiams ir trys pokalbių kambariai. Visos šios patalpos tarpusavyje sujungtos koridoriais, einančiais palei vidinio kiemelio sienas. Namų pastogė skirta brolių celams. Iš viso jų yra šešiolika, visos atgręžtos į kiemo vidų. Pranciškonų vienuolynas Kryžių kalno papėdėje yra tarsi religijos, kultūros ir meno centras visai apylinkėi.

SYDNEY OLIMPIADOJE

* Pirmą pergalę antrosios olimpinio žaidynių vyrų krepšinio turnyro A grupės rungtynėse antradienį iškovojo Lietuvos rinktinė, 81:63 (50:35) nugalėjusi Prancūzijos rinktinę. Po šios pergalės šešių komandų A grupėje lietuviai iš ketvirtosios vietos pakilo į antrąją, o prancūzai iš antrosios vietos smuktelėjo į trečiąją. Daugiausia taškų nugalėtojams rungtynėse pelnė Gintaras Einikis (19), Saulius Štormbergas (13), Tomas Masiulis (12) ir Ramūnas Šiškauskas (10). 9 taškus į varžovų krepšį įmetė Andrius Giedraitis, 8 — Darius Songaila, 6 — Šarūnas Jasikevičius, 4 — Euralius Žukauskas. A grupėje pirmąją JAV rinktinę, atrodienį 93:61 (45:35) sutriuškinusi Italijos krepšinin-

Lietuvos krepšinio rinktinės žaidėjas Euralius Žukauskas (kairėje) ir Šarūnas Jasikevičius kovoja su Prancūzijos rinktinės krepšininku Moustapha Sonko. EPA-Elta nuotr.

* Buvęs Lietuvos krepšinio rinktinės bei Kauno „Žalgirio“ klubo vyriausiasis treneris Vladas Garastas po lietuvių pergalės prieš Prancūzijos komandą teigė, jog Lietuvos krepšinininkai aiškiai pranoko varžovus. „Lietuviai žymiai geriau gynėsi, greičiau sureidavo iš gynbos ir puolimo, persidarydavo daugiau gerų progų mesti į krepšį. Lietuvos krepšinininkai žaidė daug aštriau“, sakė jis. V. Garastas nesitiki palyginti lengvos lietuvių pergalės. Anot jo, Prancūzijos rinktinė — buvusių žvaigždžių komanda. Barcelonos ir At-lantos olimpinės žaidėnės Lietuvos olimpinei vadovė V. Garastas išskyrė vidurio puolėją Gintarą Einikį. „Jis padarė pavyzdį, kaip reikia žaisti“, kalbėjo ilgametis „Žalgirio“ treneris.

* Antradienį stalo teniso turnyro moterų dvejetų varžybų aštuntfinalio ribos neįveikė ir šio tolesnių varžybų basidraukė Rūta Garauskaitė. Būdiene ir Jolanta Prūsienė. Lietuvininkės pralaimėjo Kinijos tenisininkų duetui.

* Nesėkminga diena buvo kvalifikacinėse varžybose dalyvavusiems Lietuvos plaukikams. Nors 200 m laisvuojų stiliumi plaukęs Arūnas Savickas ir buvo pirmasis savo plaukime — jo rezultatas 1 min. 52.02 sekundės — tačiau jis liko tik 22-as iš 51 startavusių plaukikų. Kitas lietuvis, Darius Grigalio-nis, 100 m nugarą įveikė per 56.47 sek. ir buvo septintasis savo plaukime. Bendorę įskaitoje D. Grigalio-nis liko 24-as iš 55 startavusių.

* Pasibaigus ketvirtajai olimpinio žaidynių dienai, daugiausia apdovanojimų — 18 — iškovojo JAV sportininkai. Jie pelnė 7 aukso, 6 sidabro bei 5 bronzos medalius ir pirmąją komandinę įskaitoje. Iš 4-osios vietos į 2-ąją pakilo olimpiados šeimininkai australai, kurių „laimikių“ skaičius padidėjo keturiomis medaliais (6 aukso, 5 sidabro ir 6 bronzos). 3-ojoje vietoje esantis Kinijos sportininkai jau iškovojo 15 medalių (6 aukso, 2 sidabro ir 7 bronzos). Ketvirtą, turintys 13 medalių (5,6,2), yra Prancūzijos olimpiečiai. Kol kas tik aštunti, iškovojo devyonis apdovanojimus (2,4,3), yra rusai, o vokiečiai, turėdami septynis medalius (2,3,2), — dešimti. Vieną aukso medalį turinti Lietuva kartu su Meksika ir Kroatija dalijasi 23-ąja — 25-ąja vietomis.

* Pirmąją varžybų dieną startavo Lietuvos plaukikai, vyrų estafetės 4x100 metrų rinktinė. Kvalifikacinėse varžybose Lietuvos rinktinė (Arūnas Savickas, Minvydas Packevičius, Saulius Binevičius ir Rolandas Gimbutis) užėmė šeštąją vietą. Olimpiniais čempionais šiose rungtynėse tapo Australijos plaukikai. Sidabras atiteko amerikiečiams, nors nugalėtojams pralaimėjo 0.19 sek. Bronzos medalius iškovojo Brazilijos plaukikai.

* Tarptautiniame Sydney regatos centre antradienį vyko olimpinio žaidynių akademinio irklavimo varžybų paguodos plaukimai. Puikiai sekėsi porinei dviviete iš Lietuvos. Birutė Šakickienė ir Kristina Paplavskaja antrajame plaukime buvo pirmos ir pateko į finalą, kuriame šešios komandos varžysis dėl medalių.

* Pirmą kartą istorijoje olimpinio žaidynių sportinės gimnastikos vyrų komandų varžybose pirmąjį aukso medalį iškovojo Kinijos rinktinė, aplenkusi Ukrainos gimnastus. Komandinių vyrų gimnastikos varžybų bronzą atiteko Rusijos atstovams.

* Pasaulio čempionės — Rumunijos gimnastės — antradienį, pirmą kartą nuo 1984 m. olimpinio žaidynių Los Angeles, tapo sportinės gimnastikos čempionėmis olimpinėse varžybose. Dešimties olimpinio titulo praeityje savininkė — Rusijos moterų komanda — šįkart buvo priversta tenkintis sidabro apdovanojimais. Bronzos medaliai buvo įteikti Kinijos sportininkėms.

* Dieną ir naktį Sydney dirba apie 30,000 žiniasklaidos atstovų — žurnalistų ir techninių darbuotojų. Turint omenyje, kad olimpiada atvyko apė 10,500 sportininkų, tai vienam sportininkui vidutiniškai tenka beveik trys žiniasklaidos atstovai.

* Sydney olimpiniam parke jau apsilankė milijonas žmonių. Gydytojų pagalbos čia prireikė per 3,000 žmonių. Dauguma nusilo del karščio ir išsekimo, nors neretai medikams tekdavo duoti vaistų nuo galvos skausmo bei gydyti nuospaudas.

KALENDORIUS

Rugsėjo 20 d.: Šv. Andrus Kim Taeon ir Paulius Čong Hasang, kan-tiginai; Eustachijus, Faustas, Jolita, Tačginė, Vainoras.
Rugsėjo 21 d.: Šv. Matas apaštalas, evangelistas; Geistautas, Mantautas, Mantvilas, Matas, Vil-kinte, Vaskinte.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

DŽIAUGIAMĖS „SKAUTŲ AIDU“, DĖKOJAME REDAKTORĖMS

1923 m. Šiauliuose pradėtas leisti „Skautų aidas“ per 77 savo gyvavimo metus susidūrė su ne viena krize, bet nugalėdamas visas negandas kas kart iš naujo atgimdavo. Pasikutinėje krizėje žurnalas atsidūrė pernai, kai dėl svarbių įsipareigojimų iš vyriausio redaktoriaus pareigų atsisakė v.s. fil. kun. Antanas Saulaitis bei pasitraukė ir daugiau negu dešimtmetį pareigingai dirbusi redakcinė skautininkų „Peledų“ skiltis (v.s. fil. Halina Plausinaitienė, v.s. Janina Mikutaitienė, v.s. Nijolė Užbaliene ir j.v.s. Dalia Sruogaitė). Išikimi įsipareigojimai liko tik redakcinės skilties techninis redaktorius brolis „Apuokas“ - v.s. Vladas Vijeikis, savo spaustuvėje kelis dešimtmečius savikaina spausdinęs nuo vaikystės pamiltą „Skautų aidą“. Liko ir patvarioji žurnalo administratorė v.s. Albina Ramanauskienė. Tokia padėčiai susiklostius, v.s. Vladas Vijeikis, didėleis pastangomis pats surankiojęs medžiagą, išleido porą „S.A.“ numerių. Bet jo sveikatai labai smunkėjus, teko ne tik pamėgto darbo atsisakyti, bet ir patią spaustuvę uždaryti. Žurnalui atsidūrus krizėje, LSS Tarybos pirmininkė v.s. Birutė Banaitienė daug laiko pašventė ieškodama naujų redaktorių. Deja, šiais laikais, kai lietuviškos spaudos darbuotojų mažėja, sunku rasti asmenis pasižyvenusius nuolatiniu ir neapmokamam idealistiniui darbui. Matydama desperatišką padėtį ir negalėdama sutikti su žurnalo užsąjūdu, šiam darbui įsi-

pareigojo ilgametę ir patyrusią skautiškos spaudos darbuotoją v.s. Alė Namikienę, techninės redaktorės pareigoms pasitelkusi naujosios kartos idealistę s. fil. Renatą Ramanauskaitę-Borucki. Skautininko Vijeikio spaustuvė užsidarius, žurnalo spausdinimą teko pavesti „Draugo“ spaustuvėi, kur darbo atlikimą rūpestingai prižiūri šios srities ilgametis specialistas Jonas Kuprys. Visi artimai susiję su „S.A.“ leidimo rūpesčiais su dėkingumu atsiduso, kad idealistių deka buvo išgelbėtas žurnalo tęstinumas.

Šiuo metu sukanka metai, kaip naujos redakcijos rūpestiui ir darbu „Skautų aidas“ reguliariai lanko savo skaitytojus. Skaitykite, vertinkime ir džiaukimės juo, nes jo netekę pajustumė didelę spragą skautiškoje gyvenime. Ne tik skaitykite, bet ir talkinkime redaktorėms siūsdami savo veiklos aprašymus, nuotraukas ir savo kūrybą. Stiprindami „Skautų aidą“ ir patys skautiškai stiprėsime. Vadovai ir vadovės pasitarnauti skautiškai spaudai atnešdami ją į sueigas ir diskutuodami su broliais ir sesėmis bei ragindami juos pačius rašyti. Tai būtų puiki intelektualinė jaunų protų stimuliacija ir gerasis darbelis jaunimo auklėjimui, skautybei bei lietuviybei.

Vartydami neseniai mus aplankiusią š.m. liepos-rugpjūčio mėn. „Skautų aidą“ laidą padėkokime redaktorėms — sesėms Alei Namikienėi ir Renatai Borucki, o taip pat administratori sėsei Albina Ramanauskienėi, linkėdami joms neišsenkančio entuziazmo ir ilgų metų su „Skautų aidu“.

Sesė IR

PUOTA JŪROS DUGNE

Tradicinė jūros skautių ir skautų „Puota jūros dugne“ šiemet ruošiamą šeštadienį, spalio 14 d. PLC, Lemonte. Šio tradicinio renginio pelnas skiriamas jūros skautų ir skautų veiklai paremti, todėl visi prašomi ne tik patys dalyvauti, bet pakviesti savo šeimas ir draugus.

SKAUTIŠKI RENGINIAI

Čikagoje

Spalio 8 d. — Čikagos skautininkų draugovės 50 metų veiklos sukakties minėjimas Jaunimo centre.

Spalio 14 d. — Tradicinė jūrų skautų ir skautų „Puota jūros dugne“ vyks PLC sporto salėje, Lemonte.

Spalio 15 d. — ASS Metinė šventė. Šv. Mišios 11 val. r. Pal. J. Matulajio misijoje, Lemonte. Po Mišių mirusiųjų kapų lankymas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Spalio 21 d. — ASS Metinė šventė — pakelimai, apdovanojimai ir iškilminga vakarienė 6 v.v. Willowbrook pokylių salėje, Willowbrook, IL.

Spalio 29 d. — Vyduno jaunimo fondo ir ASS Čikagos skryžiaus ruošiamas Aušros Liutkutės-Povilaitienės koncertas 2 val. p.p. Jaunimo centre.

Š.m. Vasario 16 d. Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 4-to laipsnio ordinu apdovanota Lithuanian Mercy Lift steigėja j.v.s. Viligaile Lendraitienė taria padėkos žodį. Kairėje — Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Giedrius Apuokas. Nuotr. Ramūno Astrausko

SVEIKINAME j.v.s. VILIGAILĘ LENDRAITIENĘ

Š.m. vasario 16 d. Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus Gedimino 4-to laipsnio Ordinu apdovanojo Lithuanian Mercy Lift steigėją ir nuolatine darbuotoją, Čikagos lietuvių jūrų skautių „Nerijos“ tunto tuntininkę j.v.s. Viligaile Lendraitienę. Sesė Lendraitienė maloniai sutiko pasidalinti su mumis savo dešimties metų labdaros darbu, kuris šiuo ordinu buvo įvertintas.

— Miela sesė Vilyte, sveikinam tave, kad tokiu aukštu pagerbimu buvo pripažintas tavo didžiulis darbas, gelbstint vargę, ligoję patekusius mūsų tautiečius tėvynėje.

Išaugai jūrų skautių gretose. Norėčiau gražinti tave į ūdrytės dienas, kai prieš Kalėdas, norėdamos atlikti bendrą gerą darbą, su dovanėlėmis lankėme Oak Forest prieglaudoje esančius lietuvių senelius. Ar tai nebuvo pirmoji sėkla pasėta tavo jaunoji širdutė padėti artimui?

— Aš dažnai prisimenu, kai lankydavom senelius Oak Forest prieglaudoje. Nors buvau tik ūdrytė, vis galvodavau apie sergančius ir liūdus senelius. Iš pradžių bijodavau

ten važiuoti, bet vėliau prisimindavau, kad mūsų apsilankymas senelius tikrai pradiugindavo, nes dauguma lankytojų neturėjo. Kai pradėjau vadovauti „Nerijos“ tuntui, jaučiau, kad reikia vėl tęsti tradicinį gerą darbą, tai ir pradėjom lankyti „Holy Family Villa“ senelius. Tikrai tikiu, kad skautavimas pasėjo man tą sėklą padėti artimui.

— Vos tik atsivėrė plyšelis „Geležinės uždangos“ tu viena iš pirmųjų su a.a. mamyte j.s. Vena Lauraitiene skubėjote į Lietuvą aplankyti iš Sibiro grįžusį senelį. Kokį išpuolį padarė pirmoji kelionė į Lietuvą ir ar tai pridedo tiesti ranką kenčiančiam broliui?

— Mano pirmas susitikimas su seneliu 1967 m. yra nepamiršamas. Jis daug metų išgyveno Sibire, labai daug kentėjęs, bet vis tiek gyvenimu džiaugėsi. Ypač džiaugėsi, kad mano mama, — jo duklė, buvo pas tą, kai ji ištrėmė. Buvau tik 15-ko metų, bet po tos kelionės nutariau, kad į Lietuvą vėl grįžiu; kažkas labai traukė. Tuo metu nežinojau, kad po 5-rių metų pradėsiu dažnai lankytis Lietuvoje. Vėliau turistines grupes daugiau kaip 10 metų ir mačiau, kokią baimę bei vargę žmonės gyveno. Stengiausi padėti savo giminėms. Senelis nesulaukė Lietuvos atgimimo, bet girdėjau daug gražių atsiliepimų kiek jis padėjo kitiems būdamas Sibire. Tuo metu vis daugiau pradėjau galvoti apie vargstančius Lietuvoje.

— Kada kilo mintis suorganizuoti tokio didelio masto, kaip Lithuanian Mercy Lift labdaros organizaciją ir kas buvo tavo bendraminčiai?

— Lithuanian Mercy Lift buvo įsteigta 1990 metais, balandžio mėn. Tuo metu vyko blokada Lietuvoje. Vaistų ir kitų medicininių reikmenų buvo didelis trūkumas. Planavome išsiųsti tik vieną talpintuvą, bet darbas nesustojė. Iki šiol esame išsiuntę 440 talpintuvų daugiau negu 90 milijonų dolerių vertės medicininių pagalbų. LML steigėjų buvo arti 15, kurių tarpe buvo nemažai skautų: j.s. Audra Gulbinienė, Rimas Gulbinas, j.s. Petras Jokubauskas, s. Vytas Januskis ir j.s. Jurgis Lendraitis... Pirmiausia, mes visi buvom pradedę „Lithuanian Hotline“, organizavome demonstracijas ir Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, rinkdavosi daug savanorių, atsakyti telefonus, suteikti žinias apie Lietuvą.

— Kaip prieinau prie amerikiečių privačių asmenų ir organizacijų gauti

tokią gausią pašalpą ir kiek šiuo metu yra dirbančiųjų?

— Per dešimt metų LML siuntos yra šiek tiek pasikeitusios. Iš pradžių aukos buvo daugiausia iš privačių asmenų. Gaudavome nemažai knygų, naudotos aparatus, vaistų, medicininių reikmenų. Reikėdavo daug talkos surinkti aukas ir paruošti inventorių. Vienintelis aukotojas, kuris iš pradžių parūpindavo pilnus talpintuvus, buvo broliukas Regis Fust iš „Salvatorian Mission Warehouse“. Jis, sužinojęs apie mūsų veiklą, pasiūlė mums padėti ir padeda iki šios dienos. Per dešimt metų parūpino 200 talpintuvų medicininės pagalbos ir higienos reikmenų. Padėdavo ir ligoninės: Holy Cross ir kitos. Šiuo metu beveik visos mūsų aukos ateina iš amerikiečių: Americares, Sims Portex ir Allegiance Healthcare. Ryšius su jomis užmezgėme per kitų rekomendacijas. LML pasirodė, kaip rimta organizacija. Daug kam nebuvo aišku, kaip mes — savanoriai galėjome tiek atlikti, neturėdami apmokamų darbuotojų. Šiuo metu yra 23 LML nariai.

— Kiek jau esate išsiuntę labdaros talpintuvų ir kuo juos pripildote?

— Kas metai išsiunčiame 60-65 talpintuvus. Siuntos yra įvairios: Sims parūpina chirurginių reikmenų, Broliukas Regis daug higienos daiktų (muilo, skalbimo miltelių, dantims pastos, vystyklių), vaistų (aspirino, antibiotikų), ramentų, vaikštyklių, vežimėlių; Allegiance Healthcare — IV skysčio, ligoninėms reikmenų ir t.t. Jei nebūtų Christian Relief Services, mūsų darbas būtų seniai pasibaigęs. Paskutinius 5-rius metus jie apmokėjo už persiuntimą po 300,000 dol. per metus. Mes niekada tiek aukų nesurinkume. Jie taip pat yra paskyrę 30,000 dol. per metus a.a. j.s. Venos Lauraitienės reagentų (reagents) programai. Reagentai yra labai reikalingi ligoninių laboratorijoms atlikti įvairius kraujo ir kitus tyrimus.

— Žinau, kad šelpiate Vilniaus Santariškių ligoninės džiova sergančius vaikus. Kam dar yra skiriama parama ir kas ją tvarko Lietuvoje?

— 1992 metais LML pradėjo šelpti Antakalnio Vaikų TB ligoninę. Nuo tada perkame TB vaistus iki šiol. Perkame ir kitoms ligoninėms. Vaistus išskirstyti mums padeda dr. Šlapkauskaitė. Jie yra skirti po visą Lietuvą. Deja, neturime tiek lėšų visiems padėti, o TB artėja epidemijos stoviu. Šiuo metu Lietuvoje didelė problema, nes nėra lėšų pirkti BCG skiepų kūdikiams. BCG skiepai apsaugo kūdi-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4645 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rate: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matiodami pašto išlaidas, pakvitatvumų už prenumeratą nesimutiame. Prie pavarės ir adreso, siūdami laikraštį patymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šaltadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užskant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šaltadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šaltadienio laida reguliariu paštu	\$65.00		

Vyriausio redaktorė — Danutė Rimdžienė

Administracijos — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimdžienė

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nenaudotų straipsnių neesugu. Siunčiant prašome prilaikyti kopiją.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkyti dantis už priimamą kainą. Pacientai primami abiejuose punktuose. Suakirumai kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9825 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kaltėnų kaimo gydytoja
6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-225-6995
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. PETRAS KISIELIUS
INKSTŲ, POBLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-841-2808

BIRUTĖ L. PUMPUTIS, M.D.
Fellow: American Academy of
Family Practice
SEIMOS GYDYTOJA
380 W. 61st Ave. (219) 847-8279
Hobart, IN 46342 Fax (219) 847-8238

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.
Vaikų gydytoja
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-348-0887
Pildauo Pales ir Chist ligoninėms.
Nuolaida naujai atvykusiems.

kad nei viena nenukentėtų?

— Suderinti visas pareigas nėra lengva. Šeima visados pirmoje vietoje, nors kartais labai sunku išlaviruoti. Ne visada Linai ir Nidai buvo suprantama, kodėl Jurgis ir aš įsijungėme į tokį darbą. Laiko slinktyje, jos pačios aplankė ir pamatė kiek yra vargstančių žmonių. Tikiuosi, kad ta ugnelė ir joms yra uždegt.

— Didžiausios tavi, Vilyte, kad, ne tik pelnytai buvai pagerbta, bet savo pavyzdžiu parodė, kaip skautas dirba Dievui, Tėvynei ir Artimui. Ačiū už pasikalbėjimą. Gero vėjel

Kalbėjosi j.p. D. Bilaitienė
iš „Skautų aidas“
2000 Liepa-Rugpjūtis

„Aš pasizadu tarnauti Dievui, Tėvynei ir artimui...“ „Medeinos“ stovyloje. Rake, šią vasarą iškilmingai pasizadėjo iš Floridos atvykusio skautė Rima Garsytė. Nuotr. Egles Garsienės

LIETUVA VĖL VOKIETIJOS TELEVIZIJOJE

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Praėjus tik penkioms dienoms nuo Ignalinos jėgaines komentaro, pirmas Vokietijos kanalas (centras Hamburge) žiūrovus vėl nukėlė į Gedimino miestą. Ši kartą vokiečiai palietė labai liudną ir jautrią gyvenimo dalį — jaunų lietuvių kvietimą į „auksinius vakarus“ namų darbams, vedyboms, patarnautojų darbams valgyklose ir t.t.

Deja, jos patenka į gerai organizuotas savaitautojų rankas. Atvykus į Vokietiją, joms atimami pasai, jos išprievartaujami ir „parduodamos“ į viešuosius namus, kaip kokia prekė. Visą „uždarbį“ jos privalo atiduoti gaujos vadui, kuris iš mėnesio „uždarbio“ dar atskaito maistą ir butą. Tikroviškai jos nemato net vienos markės, o pasiskundusios yra labai dažnai sumušamos.

Ši „gyva prekyba“ vyksta tarp Rostocko ir Vilniaus. Filmas pradėdamas Vokietijos miestą, kadangi dalis Lietuvos jaunų moterų atvežamos į Rostocką, turėdamos trumpalaikę vizą. Rostocko kriminalinė policijai yra žinomi keliose Rostocko miesto dalyse viešieji namai. Policijos įstai goje rengiamas viešųjų namų „okupavimas“ bei seniausios pašalų moterų profesijos dokumentų patikrinimas. Gal pavyks kartu suimti savaitautoją, kuris po „svečio“ viešnagės visus pinigus išveda iš kišenės. Tiesa, anksčiau parodomas „didelių žuvų“ nuotraukos, kadangi Rostocke plaukioja tik mažytės „žuvės“. Deja, tos didelės, kriminalinės veidais „žuvys“ yra labai sunkiai pagaujamoms, kadangi jos „plaukioja“ ne tik Vokietijoje, Lietuvoje, bet ir kitose Vakarų Europos kraštuose.

Slaptu aparatu filmuojamas uždengtas policininkų veidais staigus įsiveržimas į viešuosius namus (Vokietijos viešųjų namų langai ar durys yra apšviestos raudonomis lempomis). Randamos net šešios moterys, kurių viena šviesiaplaukė kalba kiek vokiškai. Suimamas jų prižiūrėtojas, nufilmuojant ant stalo Lietuvos Respublikos pasą. Pasirodo, kad viena „Litauerin“ gyvena su juo.

Rostocko kriminalinė policija telefonu susijungia su Vilniaus policijos viršininku Girsu. Apsvarstomas kelių Vilniaus viešųjų namų patikrinimo planas. Lietuvis ir vokiečiai kalba angliškai. Pasirodo, kad

didėsnė dalis uždirbtų pinigų Rostocke „plaukia“ į Vilnių. Taigi, Lietuvoje turi gyventi didesnė „žuvis“. Bet Rostocko lietuvių nepasako pavadė. Jos bijo keršto motinai ar tėvui.

„Puolimas“ Vilniuje. Kriminalinės policijos tarnautojas „handy“ aparatu susijungia su viešųjų namų prižiūrėtoju (kalba lietuviškai). Čia pat, automašinoje, sėdi viršininkas Girsas. Kalbama apie kainą (100 lt. = 25 dol.), kaip pasiekti, kokios durys. Savadautojas nurodo mygtuko numerį prie pagrindinių durų, antrą aukštą, raudona oda apmuštas duris. Jis pasikelia į antrą aukštą, trumpai palaikydamas įėjimo duris policininkams („Ar“ dalinys?). Jie, stovėdami ant laiptų, staigiai įsiveržia į vidų, rasdami jaunas moteris. Edita pasakoja, kad jos draugas išvažiavo darbams į Vokietiją, tačiau ir po metų negrįžo į Lietuvą. Atsirado itarimas ir baimė. Ji atsisakiusi važiuoti, tad buvo priversta „uždarbiauti“ Lietuvoje.

Viena, turėdama Vokietijos policijos apsaugą, tik po trijų dienų išpasakojo savo profesijos „pekliską“ darbą ir gyvenimo kelią. Tris lietuvių pavyko pabėgti ir paprašyti policijos pagalbos. Iš Vokietijos policijai nepavyko sužinoti vyriausių moterų prekybos organizatorių pavardžių, gyvenamos vietos. Jos pasakė, kad visas kelias ir pati gauja yra labai gerai organizuota.

Dabar iš Rostocko moterys yra persiunčiamos į Hanoverio miestą, kadangi jame vyksta pasaulinė paroda (numatomas per vieno milijardo dol. nuostolis).

Vilnius. Viena, grįžusi į gimtąjį miestą, atostogų ir poilsui vyksta į Čekiją. Susipažįsta su vokiečiu, kuris jai pasiūlo nemokamas atostogas Vokietijoje. Čia ji patenka į viešuosius namus. Vokietis, kaip kokią nuosavybę, ją išprievartauja, atima pasą, „parduoda“ jugsoslavui už 1,500 dol. Po kurio laiko ji jugslovo „parduoda“ ispanui už 2,500 dol. Pasiseka pabėgti, prašant Ispanijos policijos pagalbos. Graudi, bet kartu džiaugsminga pabaiga: ją Ispanijos geležinkelio stotyje pasitinka du broliai, motina. Apsikabinimai, ašaros, ypač tarp dukros ir motinos...

Nelaimė greitkelyje

Didelė autonelaimė įvyko

Lietuvos peizažas. K. Ambrozaicio nuotrauka.

SPRĘS BENDROVIŲ PROBLEMAS

Rugšėjo 12 d. Seimas priėmė Garantinio fondo įstatymą, kuris turės padėti spręsti bankrutuojančių ir žlugusių įmonių darbuotojų problemas.

Vokietijos greitkelyje netoli Osnabriuko (žemutinė Saksonija). Sunkvežimio vairuotojas, 51 m. lietuvis (pavardė nepaduota), nakties metu pervažiuo išvažiuojamą į kitą greitkeli, nutardamas įjungti atbulą bėgį. Jie nepastebėjo, kad už sunkvežimio važiuoja Danijos 46 asmenų turistų autobusas. Susidūrimas, 21 keleivis sužeistas. Nuostolis per 100,000 dol. Nelaimė rodo taip pat televizija.

Žydų Bendruomenės sukaštis

Vokietijos žiniasklaida labai plačiai paminėjo 50-ties metų Vokietijos Žydų bendruomenės sukaštį. Ji buvo įsteigta 1950 m. liepos 19 d., turėdama 15,000 narių, kai tuo tarpu 1933 m. Vokietijoje gyveno per 500,000 žydų. Sustiprėjus Vokietijos ekonominiam gyvenimui, žydų skaičius pradėjo greitai augti, ypač emigruojant sov. Sąjungos žydams. Jau 1990 m. jų skaičius pasiekė iki 30,000. Spejama, kad dabar Vokietijoje gyvena apie 80,000 žydų. Didžiausi telkiniai: Berlynas 12,000, Hamburgas, Miunchenas, Frankfurtas, Kiolnas, Diuseldorfas po 3,000, Bochum, Dortmund, Offenbach, Hanover — po 1,000. Prie Heidelbergo u- to 2001 m. numatoma įsteigti rabinų mokyklą, fakultetą.

Vokietijos žydai yra labai įtakingi politiniame ir ekonominiame gyvenime.

Įstatymas sukelė Lietuvos pramonininkų konfederacijos (LPK) ir Seimo centrinių nepasitenkinimą.

Garantinio fondo lešas sudarys įmonių įmokos — 0,2 procento nuo priskačiuoto darbuotojams darbo užmokesčio, privatizavimo fondo ir valstybės biudžeto lešos, juridinių ir fizinių asmenų bei įmonių, neturintį juridinio asmens teisių savanoriški įnašai bei lešos gautos iš bankrutuojančių ir bankrutavusių įmonių. Garantinio fondo lešos bus skiriamos bankrutuojančių ar bankrutavusių įmonių darbuotojų išmokoms, kai įmonė įmonei yra įsiskolinusi.

Pramonininkų konfederacijos viceprezidentas Mykolas Alekšas Seimo nariams atsiųstame laiške teigia, jog garantinio fondo įstatymu normalios įmonės norima užkrauti dar vieną našta, kurios jie nenuspėdavo. „Sakykime tiesiai — tai normaliai dirbančių įmonių apipilimas, apyvartinių lešų sumažinimas, gaminių savikainos padidėjimas, konkurencinių sąlygų padidėjimas. Užkrauti kalbėti kitam yra nemoralu ir neteisinga“, sakoma vieno LPK vadovų laiške.

Seimo socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas, krikščionis demokratas Julius Beinortas pramonininkų laišką pavadino „pagraudenimais“. „Aš atmetu nepagrįstus pramonininkų užsipuolimus“, sakė jis, pabrėždamas aukščiau minėtus pramonininkų teiginius. J. Beinortas teigimu, privalomos įmonių išmokos į garantinį fondą nepadidins įmonių produkcijos savikainos ir neturės įtakos jų konkurencumui.

Be to, pasak J. Beinorto, darbdavių atstovai turės galimybę dalyvauti valdant fondą ir spręsti dėl išmokėjimų.

Įstatymo numatyta, jog fondas bus valdomas trišaliu principu — iš 12 fondo tarybos narių keturi atstovaus valstybės valdymo institucijoms, po 4 narius — darbdavių ir darbuotojų tikslus ginančioms organizacijoms.

Tuo tarpu centristė Rasa Melnikienė gynė pramonininkus, teigdama, jog suprantu juos nenorą solidarizuotis su bankrutuojančiomis įmonėmis. „Būti solidarui su vagimi vargu ar kam norisi“, sakė ji. R. Melnikienės teigimu, solidarumą su bankrutavusių įmonių dirbančiais visų pirma turėtų pademonstruoti valstybės institucijos, kurios privalo kontroliuoti įmones ir neleisti, kad būtų išvogti jų pinigai.

Bankrutuojančių įmonių problemoms spręsti Seimas yra numatęs dar šioje sesijoje priimti įmonių restruktūrizavimo ir bankroto įstatymų pataisas, kurios paspartintų įmonių bankroto procedūras.

* Pirminiais skaičiais, per metus Lietuvos teritorijoje susikaupia apie 13,000 tonų senų padangų.

Todėl dalį jų rengiamasi deginti Akmenės cemento gamykloje. Jau šį mėnesį čia vyks eksperimentas. Jeigu būtų susitarta dėl padangų deginimo, padangos pakeistų 10-12 proc. dabar naudojamo kurui brangaus mazuto. Cementininkai teigia, kad cheminės mazuto ir padangų struktūros yra labai panašios, tad šioms medžiagoms degant neišmetama naujų pavojingų medžiagų.

DRAUGAS, 2000 m. rugšėjo 20 d., trečiadienis

3

Danutė Bindokienė

Nelengva ir prezidento duonelė

Pagal veliausias apklauso duomenis Lietuvoje, prez. Valdas Adamkus vis dar populiariausias žmogus. Mums, užsienio lietuviams, tas teikia tam tikrą pagūdą, kai, besiruošdami pasikeitimams Seime ir vyriausybei, įvairių pakraipų bei partijų politikai stengiasi įsisteigti balsuotojams, koneveikdami Adamkų, Kronkaitį, Dudėną ar bet kurį kitą „amerikoną pensininką“, į tą sąrašą būtinai įtraukdami ir Seimo pirm. Landsbergį.

Net ir priešišku Adamkui pažiūrėti lietuviui abiejose Atlanto pusėse turi pripažinti, kad Lietuvos prezidento duonelė šiuo metu nėra labai lengva: nepaisant, ką jis veikia ar sako, vis kažkam neįtinka. Nors galbūt prez. Adamkus ir nemėgina įtikti, besistengdamas atlikti savo pareigas pagal užsibrėžtus tikslus bei sugebėjimus. Kaip sakoma: užsikabinai, tai ir laikykis, nepaisant, kaip sunku.

Tas savo pareigas ir tikslus prez. Adamkus apibūdina pradžios sekmadienio „Chicago Tribune“ žurnalistui duotame pasikalbėjime (Sunday, Sept. 17, „Perspective“; by Evan Osnos). Žurnalisto klausimų skalę gan plati: nuo santykių su didžiąja kaimyne Rusija, iki Lietuvos ekonomikos, sveikatos, gyventojų nuotaikų. Na, žinoma, neapsieita ir be užsienio politikos, ypač žydų genocido, vykdytą vokiečių okupacijos metais Lietuvoje, bei lietuvių rolę toje žiaurioje dramoje.

Prezidentas į klausimus atsako ramiai, logiškai, galbūt pernelyg paviršutiniškai, nesileisdamas į detales. Galima sakyti — diplomatiškai, tarytum atsakinėdamas gerai išmoktą pamoką (be abejoj, panašius klausimus jis ne kartą girdėjęs). Paklaustas, ar pastarųjų trejų metų sunkumai nepakeitė Lietuvos gyventojų nusistatymo siekti laisvos rinkos ir demokratinę vertybę, Adamkus atsako: „Niekas neabejoja, kad Lietuvoje demokratijos procesas vyksta. Kaip veliausia pavyzdį galiu paminėti parlamento priimtą įstatymą, siūlantį tam tikrą žiniasklaidos kontrolę — aš tai nevadinčiau cenzūra. Seime buvo pareikšta, kad kai kurios laisvės žiniasklaidos yra piktnaudžios. Priimtą įstatymą aš vetavau. Po to vyko karštos diskusijos, bet pagaliau aš laimečiau. Į politiką ateina jaunesnioji karta. Aš dedu visas viltis ateičiai ir

tuos jaunus žmones, ateinančius iš aukštųjų mokyklų, keliavusių užsienyje, kur praplėtė savo žinias ir pasaulėžiūrą. Tai Lietuvos ateitis“.

Puiku, kad prezidentas į tai ateitį žvelgia pozityviai. Užsienis, o ypač Amerika, iš kurios Lietuva tiek daug pagalbos bei paramos tikisi, turi matyti kiek įmanoma šviesesnę tos ateities viziją, nes Baltijos valstybės, juo labiau Lietuva, yra ta saugioji zona, kuri suteikia Vakarams užtvarą nuo dar vis neįsėjamos, nenuseklos, ir tuo patiu pavojingos, Rusijos užsienio politikos. Pastovi ir tvirta demokratine santarka Lietuvoje būtina ne tik mūsų tėvynei, bet ir visai Europai, ir net Amerikai.

Ir tuomet mintys nukrypsta į būsimuosius Seimo rinkimus, ant kurių slenksčio jau stovime. Jie per daug vilčių neteikia... Jeigu JAV-se prezidento rinkimams ruošiasi dvi partijos, tai Lietuvoje į Seimą savo kandidatus jau pasiūlė 27 iš esamųjų 39 partijų! Kas gi gali susigaudyti tokioje gausybėje pavardžių, partijų vardų, juo labiau, kad tie patys žmonės vakar priklausė vienai, šiandien kitai, o rytoj gal dar kitai partijai? Maisto taip pat daugiamandatines ir viennamandatinės sąvokos. Daugelis Amerikos lietuvių reiškia nepasitenkinimą, kad į Seimą kandidatuoja įvairaus plauko dainininkai, žurnalistai, sportininkai ir kiti asmenys, niekuomet anksčiau jokios patirties ar reikalų su valstybės pagrindinio valdymo aparatu neturėję.

Tiesa, čia nėra ko per daug jaudintis. Juk neseniai Amerikos prezidentu buvo išrinktas Hollywoodo aktorius, kuris — bent pirmos kadencijos metu — buvo vienas veiksmingiausių prezidentų. Šiuo metu vienas valstijai gubernatoriaus pareigose vadovauja imtynininkas, o keliems miestams — aktorius ir kiti pramogų pasaulyje pasizymėję asmenys. Nei jie geresni, nei blogesni už kitų profesijų žmones. Svarbu, kad savo pareigas supranta ir atlieka sąžiningai. Kur kas būtų blogiau, jeigu jie pareigūnai nebūtų atsakę savo ankstesnių užsiemimų, o kandidatavę tik dėl garbės bei algų. Deja, įtariama, kad kaip tik Lietuvoje daugelis kandidatų į Seimą yra skatinami šių tikslų...

vienos rašinių konkurso dalyvės rašinio: „Pasidėjusi Baranausko klėtėleje, pavaiškėjusi po Antano Vienuolio muziejų, įkopusi į „Laimės žiburį“, supratau, kad šventa mano pareiga yra išsaugoti lietuvių literatūros „žuolų“ kalbą“. PLB Švietimo komisija parėmė tai kurių lietuviškų mokyklų išvykas į Lietuvą ir stengsis paremti ateityje. Tokia nuomonė rezoliucijoje dėl švietimo reikalų išreiškė ir PLB seimas. Jis siūlo užsienyje gyvenantiems lietuvių kilmės vaikams organizuoti ekskursijas į Lietuvą, kad jie galėtų kuo daugiau laiko praleisti lietuviškoje aplinkoje, naudotis LR švietimo ir mokslo ministerijos, Tautinių mazumų ir išsivijos departamentu parengtomis ekskursijų programomis.

Net ir tiek vaikų, tiek mišrias šeimas sukūrusių tėvų išvykos gali nepadėti, jei jie patys nesistengs išlaikyti lietuvių, gimtąją kalbą. Aš gėriuosi Kolumbijoje nuo poka-

rio laikų gyvenančių doru ir lyg azuolas stiprių lietuvių V. Slodkum, seime atstovavusių šios šalies lietuvių. Į Lietuvą jis niekad nevažiuoja vienas, o su visa mišria šeima — dukterimis, žentu kolum-

biečių. Pabūna su jais kuo ilgiau, aprodo gražesnes ir žymesnes vietas, susitinka su įdomesniais, šviesesniais tėvynainiais, stengiasi visi kuo ilgiau su jais pabendrauti, pasikalbėti lietuviškai (B.d.)

Posėdžių saleje. Tautinių mazumų ir išsivijos departamentu parengtomis ekskursijų programomis. Posėdžių saleje. Tautinių mazumų ir išsivijos departamentu parengtomis ekskursijų programomis. Posėdžių saleje. Tautinių mazumų ir išsivijos departamentu parengtomis ekskursijų programomis.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS STIPRYBĖ

ALGIMANTAS A. NAUJOKAITIS

Nr.5

Bet numoję ranką į šį ir kitus vietinės žiniasklaidos neretai išpučiamus burbulus, jie toliau svarstė kitus liuanistinio švietimo uždavinius — mokytojų kvalifikacijos gilinimą. Gero įvertinimo susilaukė velgi Karaliaučiaus krašto LB pastangos — Įsiruties pedagoginė kolegija rengia mokytojus šiam kraštui. Vilniaus pedagoginio universiteto docentas dr. J. Dautaras sakė, kad čia jau dėstomas laisvai pasirinkamas kursas „Lietuvių egzodo pedagogika“. Ši programa parengta remiantis užsienio lietuvių pedagogų darbais. Dr. J. Dautaras siūlo šiam universitetui rengti mokytojų darbui išsivijos liuanistinėse (šeštadieninėse) mokyklose. Tokie mokytojai galėtų būti siunčiami pirmiau-

siai į tas šalis, kur jų labiausiai trūksta.

Seimo dalyviai pareiškė pagidavimą tiek patiam Vilniaus pedagoginiam universitetui, tiek kitoms institucijoms. PLB švietimo komisijos pirmininke R. Kučienė sakė:

— Mums be galo reikalingos vaizdajuostės maziems, iš kurių jie išmokys pirmąją raidę, sudės pirmąjį žodį, atpažins spalvas, išmokys užsirišti batuką ir pan. Prašome Tautinių mazumų ir išsivijos departamentą ir Vilniaus pedagoginio universiteto atstovą surasti galimybes tokias vaizdajuostas mums paruošti.

Primindamas, kad švietimas ir tautinis auklėjimas yra tautos gyvybės šaltinis PLB veiklos prioritetas, seimas priimtoje rezoliucijoje paragino pa-

gal poreikius steigti naujas liuanistines ir lietuviškas mokyklas bei išlaikyti jau esančias. Taip pat raginama kraštuose organizuoti lietuvių kalbos mokymą suaugusiems, o taip pat ikimokyklinio amžiaus vaikų lietuvišką auklėjimą — gerinant mokytojų kvalifikaciją, raginama PLB švietimo komisijai įvertinti mokytojų, o kraštų bendruomenėms rekomendavus, surengti atsakingų už švietimą asmenų pasitarimą Lietuvoje. Nutarta taip pat palaikyti ryšius tarp kraštų bendruomenių ir PLB komisijos, dalintis metodine informacija ir patirtimi.

Nutautėjimo pavojai

Ne tik Pietų Amerikos, bet ir Rytų kraštų atstovai nuogastavo, kad daugeliui mišrių šeimų gresia nutautėjimas. Pesimistiškai nuskambėjo Al-tajaus krašto lietuvių draugijos pirmininko B. Virbicko žodžiai, esą jei dar ilgiau Lietuvoje nebus sąlygų Sibiro trem-

tiniam ir jų vaikams grįžti į tėvynę, jie netrukus visiškai praras lietuviškumą, iš jo beliks tik pavardė su rusiška galūne.

Išreikšiusiems tokias nuotakas, prarandantiems viltį išlaikyti lietuvių, nuleidžiantiems rankas, manau dera prisiminti PLB švietimo komisijos pirmininkės R. Kučienės žodžius, pasakytus iš seimo tribūnos:

— Ilgą laiką buvome įpratę sakyti, kad lietuvių kalba, lietuviškumas prasideda seimoje. Ši galvosena keičiasi, nes tiek JAV, tiek Kanadoje ar Australijoje vis daugeja mišrių šeimų. O ką bekalbėti apie Rytų kraštuose gyvenančias šeimas. Jų vaikams išmokyti lietuvių kalbą reikalinga pagalba. Vaikai turi pabuvoti lietuviškoje aplinkoje, pasiklausyti skambančios gražios lietuvių kalbos. Tad keliones į Lietuvą yra patartinios. Pabuvojimas Lietuvoje, išgyventi išpūdziai ilgai įstringa vaikų atmintyje. Noriu pacituoti iš

MOKYKLOS ATIDARYMO IŠKILMĖS

Marijampolės Marijonų mokyklos iškilmes prasidėjo šv. Mišiomis marijonų šv. Arkangelo Mykolo bazilikoje. Šv. Mišiu metu buvo pašventinta atkurtos mokyklos vėliava, pasakui kuriai mokykla po Mišiu ejo svečiai, mokytojai, moksleiviai.

Tokia šviesė ir džiugi diena visiems susirinkusiems mokyklos kieme sveikinimo žodį tarė praeities Marijonų gimnazijos mokinys kunigas Pranciškus Adomaitis. Svečias pasidžiaugė atkurtąją gimnaziją, sveikino, kad čia mokysis ir mergaitės, ir berniukai. Palinkėjo visiems likti dorybiams, įsivaikinti pirmąją meilę, kad ji būtų skaisti, platoniska. Atkurtajai mokyklai padovanojo Marijonų gimnazijos pirmosios laidos vinjetę.

Po to žodis suteikiamas šv. Kazimiero provincijos iš Amerikos provincijolui kun. Donaldui Petruičui, MIC. Svečias dėkojo mokyklos direktoriui kun. R. Gaidžiui, MIC, kad emėsi iniciatyvos atkurti gimnaziją, sveikino visus susirinkusius ir pasidžiaugė galėjęs materialiai paremti mokyklą. Jis kalbėjo šiais žodžiais:

„Ši diena – atmintina diena! Prieš daugelį metų ši mokykla ruošė mokinius, ne vien tik savo klaseje suteikdama mokslo žinią, bet ir yra mokykla ir parodijai, kaip reikia myleti Dievą ir savo tėvynę. Tai tiesi neilgai, nes su-trūkdė karas ir sovietų okupacija. Nors tamsybės buvo apėmusios viską, bet šviesos juk niekada neįmanoma užtemdyti. Šiandien toji šviesa vėl di-dingiai susvinta. Reikia tike-ties, kadangi dvasia, kuri pa-darė tiek daug gero praeityje, vėl diegs gera tuose, kurie da-bar čia mokysis.“

Prieš du šimtus penkiasdešimt metų čia įsikūrė pirmieji marijonai.

„Buvo laikas, kai paskutinis baltųjų marijonų generolas tėvas Vincentas Senkus praeidė savo žibintą mūsų brangiam pal. Jurgiiui Matulaičiui, kuris išgelbėjo marijonus nuo išnykimo. Praeities pionieriai tebūna mums pavyzdžiu ateitčiai. Palaimintasis arkivyskupas Jurgis visada tebūna mūsų tarpe, kad galėtume nešti viltį ir stiprybę.“

Atvykę iš Amerikos, šv. Kazimiero provincijos, sveikino jus visu Amerikos marijonų vardu. Tuo pačiu noriu atstovauti ir visiems geradariams Amerikoje, kurie prisidėjo savo pagalba, kad šioji mokykla vėl gautų aukletį jaunus žmones ir ruošti juos tarnauti savo tėvynei.“

Dėkojame tiems, kurių dėka galime dalyvauti šiose iškil-mėse: mes išreiškiame savo dėkingumą ir nuoširdžiausius

linkėjimus. Mūsų maldos lydi visus, kurie emėsi tokio sun-kaus uždavinio – aukletį jau-nimą. Meldžiamės ir prašome, kad Marijampolės Marijonų gimnazija visam laikui liktų ištikima tam uždaviniui, kuris jai patikėtas.

Nekaltai Pradetoji Dievo Motina tebūna visada su ju-mis visame, kas bus daroma Kristui ir bažnyčiai“.

Švietimo skyriaus vedėja R. Taurokienė sako, jog smagu, kad 2000-aisiais krikščionybės metais, dešimtajais nepriklausomos Lietuvos metais, įkurtuvės šventica atkurta Marijonų gimnazija.

Maestro Dalinkevičius lin-kejo, kad atkurtoji mokykla taptų kultūros židiniu visame Marijampolės mieste.

Sveikinimo žodį tarė Mari-jampolės vicemeras Botyrius.

Po svečių sveikinimų kalbė-jų moksleiviai – simbolis-kasis Ruduo, apdovanojęs mo-kinuką savo gėrybėmis, para-gino:

– Bėk, rugsejo pirmosios skambintys jau kviečia.

Skambant senajam Marijo-nų gimnazijos varpelui, mo-kiniai susirenka, kad galėtų garsiai išsakyti savo džiugesį, laukimą ir apie savo spalvotas svajones praneštų visiems – į orą pakyla balionai – spal-votų svajonių simbolis. Nu-skamba mokyklos himnas. Ruduo ir Mokinukas prašo Di-rektoriaus įleisti į mokyklą.

Žodį tarė „Statybos ritmo“ vadovas S. Vilutis, ir įteikia direktoriui simbolinį raktą.

„Šiandien ištis laiminga diena. Diena, kurios daugelis nekantariai laukėme. Šiais, ju-biliejniais 2000-aisiais Krikš-čionybės metais, prisimindami ir vienuolių marijonų įsi-kūrimo prie Šešupės 250 me-tų jubiliejų, vėl atveriamė se-nosios marijonų gimnazijos duris. Džiaugiamės ir dėkoja-me Dievui, ir visiems čia esan-tiems – be jūsų senoji Marijo-nų gimnazija nebūtų atgaivin-ta.“

Tiek daug norėtusi kalbėti, bet ar galima žodžiais išsaky-ti, tai, ką kalba širdis? Vien išvardinti visus tuos, kurie darė visa, kad šis stebuklas įvyktų, prireiktų daug laiko. Be to, nenorėčiau ir ką nors praleisti ar užmiršti... Tad pa-minėsiu tik keletą pačių iš-tikimiausių: tai – Vokietijos Vyskupų konferencijos fondas „Renovabis“, Italijos Vysku-pų konferencija, Romos Gene-ralinė marijonų kurija, Ame-rikos šv. Kazimiero marijonų provincija, Lenkijos šv. Dievo Apvaizdos marijonų provin-cija, Lietuvos šv. Jurgio marijo-nų provincija, Anglijos, Aus-tralijos, Amerikos, Italijos lie-tuvių bendruomenės, atskiri aukotojai bei geradariai, kurie padėjo įkūnyti šį projektą.

Svečiai po Marijonų gimnazijos Marijampolėje pašventinimo iškilmių.

Pradėjome 1997-aisiais.

Tuomet tebuvo tik graži sva-jonė, kurią taip norėjosi įgy-vendinti. Na, dar vienas kitas geras žodis, padėsinimas ir pirmieji atsargūs žingsniai. Pabaiga – 2000. Realybė. Ke-liasdešimt moksleivių, šaunus mokytojų kolektyvas ir atviros mokyklos durys. Visas lėšas šiam projektui gavome tik iš ankščiau minėtų fondų, ben-druomenių ir geradarių. Pra-džia buvo tikrai nelengva, ta-čiau, aciu Dievui, Lietuvos marijonų provincija rankų ne-nuleido ir idėjos neatsisakė net tada, kai Lietuvos val-sybė neskyrė lėšų mokyklos pastato remontui. Tikrai, plu-šėjome rankoves pasiraite, daug ir nuveikėme, bet dar daugiau – laukia ateity. Ži-not, kaip einant kalnuota vie-tovė. Ropštiesi į kalnelį. Štai, rodos, nusikapstysiu iki viršū-nės, o tada jau lygiu keliu lengvai žingsniuosis tolyn. Užsikabanoji uždusęs, atsi-dusti laimingas, apsidairai ir... priešais dar aukštesnis kal-nelis... Tai ir mums taip... Buvo pakeliui ir abejonantių, ir besipriešinančių, ir net pa-juokiančių – aciu tariame ir jums, nes be jūsų būtų buvę liūdna ir pernelyg ramu. Dė-kojame Dievui už tuos, ku-riuos galėtume pavadinti priešais. Jei ne tie išmėgini-mai ir klūtys – jau seniai būtume apsnūdę, apsisblausė, o gal – per daug savim įtikėję ir, ko gero, šiandien dar ne-švestume įkurtuvių. O dabar – vis stengėmės, vis nepasi-davėm, vis ieškojom išiešties, o svarbiausia – pasitikėjom Viešpatiu, nes dažnai daugiau ir nebuvo kuo pasikliauti.

Tiesa, liūdna, jog apie šią mokyklą daugiau žinoma už-sienyje negu Lietuvoje. Nors, gal dar ne vėlu. Gal dar ir mes čia, Lietuvoje, išmoksime sva-joti ir vieni kitų svajones pu-seleiti ir verst tikrove, užuot iš jų pasijuokus. Ir vis tik fak-tas pasilieka. Užsieniečiai buvo mūsų ištikimiausi ben-dražygiai ir pagalbininkai, dalinęsi su mumis mūsų sva-jone.

Mes, Lietuvos marijonai, sa-kome: aciu jums, kad mumis patikėjote. Aciu jums, kad svajojote drauge. Aciu jums, kad supratote, ko labiausiai reikia šio meto Lietuvai.

Lietuviai laukė, kadangi pa-galiau bus paskirtas naujas vyskupas. Grįždamas iš Brazi-lijos, skridau per Ameriką. Brooklyne keletą dienų susto-jau pas Vladą Baltrušaitį. Jo žmoną Lionę ir patį Vladą pažinojau dar iš Lietuvos. Tai-gi turėjom daug ką pakalbėti. Šeštadienio vakarą, Baltrušai-tienė pasakė, kad frontininkai turi susirinkimą ir prašo ma-ne taip pat ateiti. Susirinkime mane pradėjo visi klausinėti, kada bus paskirtas naujas vyskupas. O aš tik žinojau, kad žmonės apie tai daug kal-ba. Paprašė mane pakalbėti apie Argentiją ir Braziliją, ką aš žinau apie pavergtą Lie-tuvą, ką aš manau apie Lie-tuvos ateitį ir ką lietuviai komu-nistai gali Lietuvai padėti ar pakenkti jos troškime išsilaivinti iš komunistų vergijos. Apie anuometinę būklę aš pa-sakiau, kad komunistai daug Lietuvai patarnautų, jeigu iš-gautų tiek laisvės, kokią turi Lenkija. Pasakiau daug apie Lenkijos ūkį, apie Liublino ka-talikų universitetą, kuriame studijuoja du tukstantai stu-dentų. Sakiau, kad šiuo metu daugiau ko Lietuvai negau-sime.

Aciu, kad drąsint ir padėjot. Aciu, kad, nepaisydami darbų gausybės, atvažiavot į mūsų šventę.

Tiesa, meluotiau, jei sakyčiau, jog čia, arti, Lietuvoje, Marijampolėje, nebuvo šaunių pagalbininkų ir ištikimų draugų. Pirmiausia – mokyklos, kurios mus priglaudė tuomet, kai neturėjome savo namų – darželis-mokykla „Želmenė-liai“ ir 5-oji ir 7-oji vid. m-los ir pastatą restauravusi AB „Statybos ritmas“.

Mielieji mokytojai, aciu jums, kad esam, kad dirbam, kad stengiamės, kad kartu ku-riam, ieškom, atrandam, o kartais ir prarandam. Ypač dėkoju jums, kurie buvote pir-mieji ir nepabijojote leistis į avantiūrą – dirbti mokykloje, kuri neturi savo stogo. Džiaugiuosi tais, kurie ryžtės žengti į naująją mokyklą ir čia praminti takus.

„Acu jums, mieli mokslei-viai ir tėveliai. Didžiuojamės jumis. Tai jūs – mūsų ištiki-miausieji. Aciu, kad nepaisėt nepatogumų, nesiskundėt prastomis sąlygomis ir nuo pat 1977-ųjų kantriai ejot drauge su mumis. Esam stip-rūs tik todėl, kad jūs augate ne tik amžiumi ir skaičiumi. Pasejome, rodos, mažą grūdėlį, bet jis jau pradėjo duoti vi-sių: gerą mokymąsi, gerus re-mius, užtat, draugystę. Jūs, mokiniai, esate įrodymas, kad reikia šios mokyklos. Ši mo-kykla skirta Lietuvai, Mari-jampolėi, jums. Mėkėkite ją saugoti, branginti ir mylėti.“

Na, o svarbiausia – tik ne-nustokime svajoti, nesustoki-me ten, kur esame. Tiesa, i

vieną kalnelį jau įkėpėm. Ga-lim didžiulis ir švėstis. Bet gerai apsidairykim. Prieš mus kitas, dar didesnis, dar stam-besnis kalnas. Į jį, ko gero, jau kopsim visą gyvenimą. Juk mokykla – tai ištis ne šitie, kad ir tokie mieli ir brangūs rūmai. Mokykla – tai mes: mokiniai, tėvai, mokytojai. Va šita mokyklą statysim – šiandien, rytoj, visada... Ir, duok Dieve, kad po dešimties, dvidešimties, trisdešimties ar dar kažin kiek metų, kai Vieš-pats ištis prieš mus mūsų gyvenimą, lyg šventinę staltie-sę ir pats prisitrauks kėdę, ne-tekėtų raudonuoti. Kaip gera būtų, kad Jis patapšnotų per petį – šaunuoliai, nes švietėt. Gerai, nes tie, kurie žvelgė į jus – matė mane“.

Atkurtąją mokyklą sveikina Vilniaus Jėzuitų gimnazijos atstovas kunigas Sadauskas, Lietuvos Katalikiškų mokyklų sąjungos sekretorė Indrė Butautytė.

Po sveikinimų direktorius kun. R. Gaidys, MIC, paprašė Vilkaviškio vyskupą J. Žemai-tį pašventinti mokyklą.

Sukalbėjus pašventinimo maldą ir pašventinus mokyk-lą, įnešama vėliava ir moki-niai su klasių vadovais pa-liečiami į pirmąją pamoką, o svečiai, apžiūrėję mokyklą, rinkosi į koplyčią. Čia mokyk-los kolektyvą sveikino kolegos iš 5 vidurinės mokyklos. Po to nusikamba mokinių žodžiai ir Dalinkevičiaus vadovaujamo kvarteto grojama Vivaldzio muzika. Po koncerto svečiai ir mokytojai susirinko prie aga-pės stalo.

Gyvenimo kelią prisimenant

Kun. V. Rimšells, MIC

Naujo vyskupo belauskiant

Lietuviai laukė, kadangi pa-galiau bus paskirtas naujas vyskupas. Grįždamas iš Brazi-lijos, skridau per Ameriką. Brooklyne keletą dienų susto-jau pas Vladą Baltrušaitį. Jo žmoną Lionę ir patį Vladą pažinojau dar iš Lietuvos. Tai-gi turėjom daug ką pakalbėti. Šeštadienio vakarą, Baltrušai-tienė pasakė, kad frontininkai turi susirinkimą ir prašo ma-ne taip pat ateiti. Susirinkime mane pradėjo visi klausinėti, kada bus paskirtas naujas vyskupas. O aš tik žinojau, kad žmonės apie tai daug kal-ba. Paprašė mane pakalbėti apie Argentiją ir Braziliją, ką aš žinau apie pavergtą Lie-tuvą, ką aš manau apie Lie-tuvos ateitį ir ką lietuviai komu-nistai gali Lietuvai padėti ar pakenkti jos troškime išsilaivinti iš komunistų vergijos. Apie anuometinę būklę aš pa-sakiau, kad komunistai daug Lietuvai patarnautų, jeigu iš-gautų tiek laisvės, kokią turi Lenkija. Pasakiau daug apie Lenkijos ūkį, apie Liublino ka-talikų universitetą, kuriame studijuoja du tukstantai stu-dentų. Sakiau, kad šiuo metu daugiau ko Lietuvai negau-sime.

Veliau labai nustebau, kai sužinojau, kad Juozas Brazai-tis su keletu kitų frontininkų paraisais į Vatikaną pasiuntė neigiamą apie mane telegramą. Frontininkai Vatikaną pa-reiškėms aiškino, kad mano politinė samprata yra kenks-minga mūsų katalikiškai vi-suomenei. Iš Vokietijos Anta-nas Maceina, Zenonas Ivins-kis, Jonas Grinius ir Alina Grininė visur kišo mano var-dą kaip pirmo kandidato į vys-kupus. Iš jų Juozas Brazaitis ir kiti frontininkai sužinojo, kokie gandai eina apie mane Vokietijoje. J. Brazaičiui nepa-tiko, kad aš Lietuvai siūlau tokią laisvę, kokią yra Lenki-joje. Juozas Brazaitis buvo la-bai šviesaus proto, bet jis tuo metu laikėsi paziūros, kad Lietuvai arba visiškai laisvė, arba nieko iš komunistų pu-sės. Iš komunistų režimo ieš-koti laisvės, kokia buvo Lenki-joje, Juozui Brazaičiui atrodė, kad tai yra pavergtose Lietu-voje komunizmo pripažinimas. Dabar jau lengva suprasti, kokia dabar būtų grazi Lietu-va, jei ji būtų turėjusi religijos ir ūkininkų laisvę, kokią turė-jota tada lenkai.

Vieną kartą kun. Kazimie-ras Jursėnas, buvęs Sibiro ka-linys, man pasakojo apie savo vargus kalemie ir darbus

žiemos metu ant ežero. Jis yra kilęs iš mano krašto, kažkur iš Daugėliško. Taigi beveik ma-no kaimynas. Išsikalbėjom apie lietuvius, kurie vieni li-tiems pasidaro priešai. Jis, baigdamas pasakoti savo nuo-tykius, išsitarė: „Tu tik vienas čia Čikagoje neturi priešų“. Nežinau, kodėl jis man taip pasakė. Pasirodo, kad visi, ku-rie tik dirba, turi sau ir prie-šų. Tie priešai atsiranda iš pa-vydo. Iš Čikagos Romoje kele-tas lietuvių kunigų gavo pik-tai šmeižiančių laišukų, kurie pasirašyti netikra pavarde. Vis tiek sužinojau, kas rašė tokius laišukus kunigams ir i Vatikaną. Atsitiktinai ir ne-tikėtai pateko į rankas Vati-kanui siunčiamos informacijos nuorašas. Ta informacija buvo melaginga, ir iš jos negalima sau pasilikti nuorašo, nes ji turi būti kaip išpažinties pa-slaptis.

Pristačius tokį nuorašą Vati-kanui savo apsigynimui, gali-ma buvo sukelti daug triukš-mo ir atsikėsimą neteisina-gam apskundėjui, bet tada ne-mačiau iš to jokios naudos. Mano sąmonėje visą laiką yra gyva mintis, kad Dievas, ne-paisant, kaip žmonės tave skundžia ir nekencia, savo veikloje padarys taip, kaip nuo amžių Jo yra nutarta. Man atrodo, kad tokiais atve-jais yra geriau glaustis prie Dievo ir nepaisyti, ką žmonės apie tave sako. Tai minčiai yra Švento Rašto antroje Sa-muelio knygoje aprašytas įvy-kis. Kai Dovydas bėgo nuo so-vo sūnaus Absolomo, kuris su-kilo prieš savo tėvą, išėjo iš Bahurimų Šimejis ir keikė šaukdamas: „Išėik, išėik! Žmogzudy! Nieks! Viešpats kersija tau už visą išlietą na-mų kraują. Sauliaus, kurio vietoje karaliavai, Viešpats atiduoda karalystę į tavo sū-naus Absolomo rankas. Tiek manimi, nelaimė užgriuvo tave, nes esi žmogzudy“. 2) Sam 16, 7-8). Vienas Dovydo palydovų karių Abišajis prašė Dovydą leisti nukirsti galvą

SKELBIMAI

ELEKTROS
[VEDIMAI – PATAISYMAI]
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapols ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3206 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-9654
(773) 581-8654

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame
lietvamzdžius (gutters) ir dengiamė stogus. **Skambinti Romui tel. 630-774-1025.**

ATTENTION IMMIGRANTS!
Canada and Australia are accepting applicants for Permanent Residence! For free information call: 1-773-282-9500. GTS concentrating in immigration www.immigration-service.com

Dienraščio „Draugas“ administracija ieško darbuotojų, mėgstančių bendrauti su žmonėmis ir mokančių lietuvių bei anglų kalbas.
Kompiuterio žinios būtų privalumas.
Geras susisiekiams, puikus darbo sąlygos.
Kreipkitės laiku šiuo adresu: 4545 West 63 St., Chicago, IL 60629.
Fax: 773-585-8284.

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFF: (773) 985-9888
HOME: (708) 425-7188
FAX: (708) 985-4018

RIMAS LSTANKUS

- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybės įkainavimas veitui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

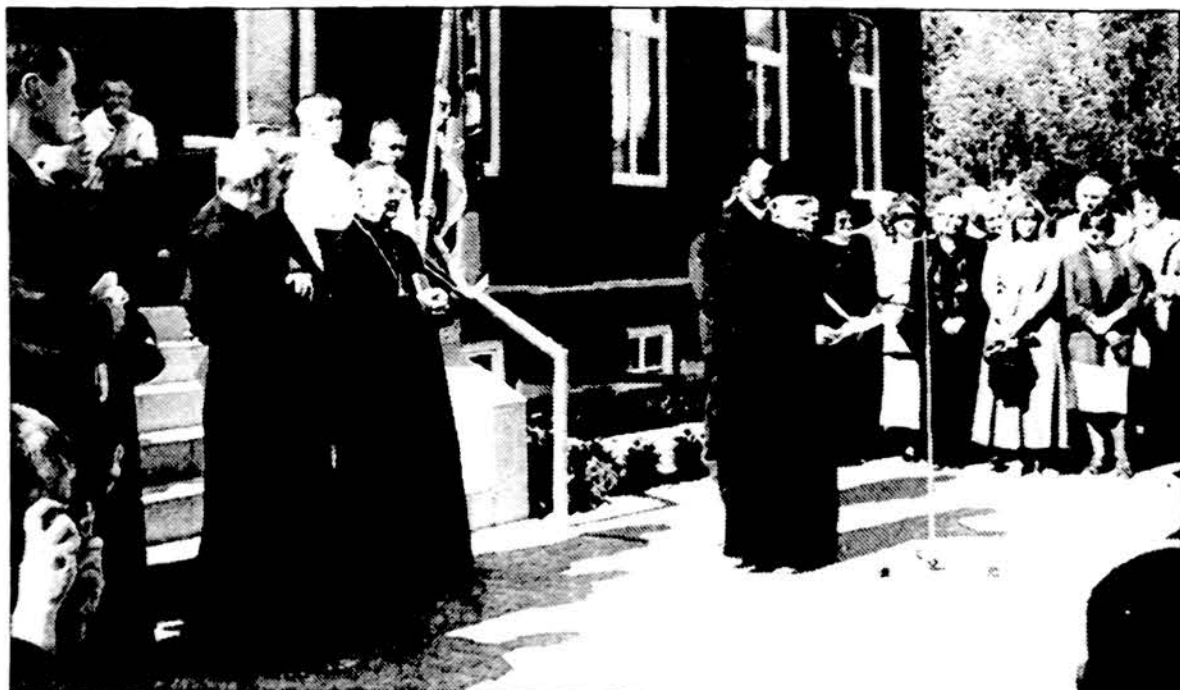
Kaune, Kęstučio 87-10, prie teatro, parduodamas 2 mieg. butas 4-tame aukšte. Kaina \$29,500 JAV. Teirautis Kau-ne, tel. 011-370-7-22-97-50.

Reikalinga auklė 8 m. ir 4 m. vaikams lietuvių šeimoje. Turi gyventi kartu. Tel. 847-334-9475 arba 847-334-9474.

STASYS CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės, „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S.Bonotis, tel. 630-241-1912.

Vyrų ir moterų kirpėja. 15 metų patyrimas. Greitas, malonus patarnavimas. Skambinti Vandai, tel. 708-422-6558.

Reikalingas patyręs dantų technikas/technikė nuimamų protezų darbi. Reikalingi legalūs dokumentai. Tel. 773-436-3168.

Marijonų gimnazijos mokslo metų pradžios iškilmėse Marijampolėje kalba kun. Pranciškus Adomaitis, MIC, šia gimnazija laukęs aukštėmės – nepriklausomybės metas.

DIRVAI 85 METAI

ANTANAS JUODVALKIS

Lietuvių tauta yra pergyvenusi ilgą ir sunkią okupaciją, spaudos draudimą, cėnių žandarų, vėliau rusų komunistų ir savųjų kolaborantų persekiojimą, kalinimą, žudymą, tremimus. Lietuviškosios spaudos išgyvenimai yra buvę ne ką lengvesni. Lietuvių šviesuolių pastangomis ir žmonių pritarimu, tauta nusikratė pavergėjų ir atkūrė Lietuvos nepriklausomybę. Prie išsilaisvinimo pastangų lemiamai prisidėjo spauda, o pastaruoju metu ir visa žiniasklaida. Carinės Rusijos okupacijos metu, po nepavykusio 1863 m. sukilimo, 1864 m. buvo įvestas lietuvių spaudos draudimas, trukęs ištisus keturis dešimtmecius ir panaikintas 1904 m. po pralaimėto karo su Japonija, krašte prasidėjus revoliucijai. (Spaudos draudimas nebuvo teisėtas, o gubernatorių savivalė, nes caras tokio nutarimo nebuvo pasirašęs.)

Žemaitių vyskupo Motiejiaus Valančiaus pastangomis buvo pradėta pasipriešinimo akcija prieš maldaknygių ir kitų leidinių spausdinimą rusiškų raidynų — kirilica, nes Rusijos imperatoriai siekė įkokuoti kraštą įvesti ir pravo-slavių.

Daugėjant lietuvių šviesuolių, studijuojančių Maskvos, Petrogrado, Varšuvos bei kituose universitetuose ir sklandant laisvės idėjoms, buvo pradėta leisti pirmasis spausdintas lietuviškas laikraštis „Aušra“ (1883-1886 m.), vėliau „Varpas“ (1889-1906 m.), „Tėvynės sargas“ (1896-1904 m.) ir kiti, spausdinami Tiltėje, slapta gabenami per sieną ir platinami Lietuvoje. Prasidėjo stiprus tautinis judėjimas, besimokslinantis valstiečiai skleidė laisvės idėjas tarp savųjų ir apylinkėse. Daugeliui jų pasidarė nesusau, nes caro žandarai persekiojo ir baudė. Dalis emigravo į Ameriką ir čia įsijungė į parapijas, steigė draugijas ir judino kultūrinį gyvenimą.

Amerikoje gyvai veikė lietuviškos parapijos, vadovaujamos lietuvių kunigų ir tarp darbininkų reikėsi plačiai paplitusios socialistinės idėjos. Amerikoje lietuviškus laikraščius pradėjo leisti kunigai, vienuoliai, o taip pat visokių plauko socialistai. Vyko gyvos dešiniųjų ir kairiųjų varžybos. Bet buvo ir kitaip galvojančių, nepritariančių nė vieni iš tų pasaulėžiūrų. Taip 1915 m. pasirodė „Dirva“, tautinės minties savitraštis, leidžiamas Cleveland, Ohio.

Keitėsi redaktoriai, leidėjai, bendradarbiai, bet „Dirva“ iki šiol tebeplūvena lietuviškos veiklos dirvonas. Ilgiausiai „Dirvą“ redagavo Kazys S. Karpis (1919-1948 m.). Pokario lietuviams atvykus į Ameriką, „Dirvos“ redagavimą ir leidimą perėmė žurnalistas Vincas Rastenys, o po jo — Balys Gaidžiūnas (1951-1962 m.). Toliau „Dirvos“ redaktoriais buvo Jonas Čiurkė (1962-1968 m.), Vytautas Gedgaudas (1968-1991 m.), vėl grįžo Balys Gaidžiūnas (1991-1994 m.), o po jo dr. Anicetas Buntonis (1994-1995 m.). Jam susirgus, „Dirvą“ kurį laiką redagavo redakcinė kolegija iki 1996 m. buvo surastas dabartinis redaktorius dr. Jonas Jasaitis.

Spaudai leisti 1952 m. buvo suorganizuota Amerikos lietuvių spaudos ir radio draugija „Viltis“, kuri ir dabar rūpinasi „Dirvos“ leidimu. „Vilties“ draugijai vadovauja Algirdas Matulionis.

Lietuviškoji spauda visais laikais išsilaikė tik skaitytojų ir nuosirdžių aukotojų dėka. „Dirva“ nėra išimtis ir jos lei-

dima paremti, sukakčių progromis, yra vykdomi vajai. Amerikos lietuvių tautinės s-gos valdyba: Petras Bučas, pirm., Eugenijus Bartkus, Vaclovas Mazeika, Vanda Mazeikienė ir Oskaras Kremeris bei Vilties dr-jos valdyba: Algirdas Matulionis, pirm., dr. Viktoras Stankus ir Vilija Klimienė kreipiasi į lietuvių patriotinę visuomenę, ypač „Dirvos“ skaitytojus, ir prašo paramos, kad tiek metų ėjusi „Dirva“ nesustotų. Išeivijai dar labai reikalinga lietuviškoji spauda, kuri tiek dešimtmecius padėjo palaikyti ryšį tarp plačiai išsisklaidusių tautiečių ir ugde tarp jų tėvynės meilę. Išstobulėjusios informacijos priemonės neatstoja spausdinto žodžio reikšmės, nes jos pateikiamos nustaitytu laiku, o klausytojai ar žiūrovai dažnai negali tuo laiku įjungti radio ar televizoriaus ir praranda teikiamą informaciją.

Lietuviškoji išeivija iki šiol rėmė ne tik spaudą, bet ir visą švietimo, kultūrinę ir visuomeninę veiklą. Tautinės s-gos

ŽURNALAS NE VIEN TIK MĖGSTANTIEMS KELIAUTI

Nors Vilniuje išeinantis leidinys „Kelionių magija“ save vadina žurnalu mėgstantiems keliauti, man atrodo, kad jis tinka visiems, kurie tik domisi Lietuva bei visu pasauliu; visiems, kurie dega noru daugiau sužinoti, patirti apie valstybes, žmones, jų gyvenimą penkiuose kontinentuose.

Netgi sakčiau, kad jis yra geras priedas prie geografijos vadovėlio norintiems praturtinti savo žinias nevažiaujant į varginančias keliones.

„Kelionių magija“ rugpjūčio mėnesį išleido savo vienuoliktąjį numerį (šiemet šeštąjį) ir atšventė metines. Kadangi vienas numeris turi 60 puslapių, padauginus iš vienuolikos, susidaro net 660 didoko formato puslapių punda. Šiuos žurnalus įrišus į knygą, gauname tikrai reikšmingą žinių šaltinį ne vien tik apie Lietuvos, bet ir apie kitų kraštų (net ir tolimiausių) žmones, gamtą, papročius ir t.t.

Tekstai pajavairinti spalvotomis, geros kokybės nuotraukomis, kurios, atspausdintos ant kreidinio popieriaus, sužiba visą savo grožybe. Tokio gražaus ir reprezentacinio žurnalo kaip šis anksčiau Lietuvoje su žiburiu reikėjo ieškoti; net ir dabar tokių ten nedaug.

2000 m. rugpjūčio mėnesio „Kelionių magijos“ viršelyje matome britų karališkosios šeimos galvą — karalienę Elizabeth su airių gvardiečiais per Šv. Patriko šventės iškilmes. Kaip žinome, šiais metais britų karališkoji šeima pažymi ypatingą jubiliejų — prieš šimtą metų (1900.08.04) gimė karalienė — motina Elizabeth, kuri jungia keturias karališkosios šeimos karmas.

Apie šią šeimą — gimtadienius, jubiliejus, šventes, tradicijas tęsiama serija straips-

Tautinės sąjungos ir „Vilties“ draugijos valdybos bendrame posėdyje aptariami „Dirvos“ leidybos reikalai. Iš kairės sėdi: Viktoras Stankus, Vilija Klimienė, Petras Bučas, Eugenijus Bartkus, Oskaras Kremeris, Vaclovas Mazeika; stovi — Algirdas Matulionis ir dr. Jonas Jasaitis. Valdybai dar priklauso Vanda Mazeikienė.

ir Vilties dr-jos valdybos taip pat tikisi dosnios paramos tolimiesnei „Dirvos“ leidybai. Jau keli lietuviški leidiniai dėl finansų sunkumų užsidarė. Argi leisime pirmųjų šviesių lietuvių ateivių pastangų ir rūpestio vaisiui „Dirvai“ taip pat užmigtį amžinu miegu?

Būkime dosnūs ir remkime dirbančių ir rašančių pastangas!

gyventojų, o su priemiesciais 900,000.

Rašoma, kad Airija lietuviams kol kas beveik nepažįstama, nors čia užsienio turistai — vienas iš svarbiausių gyvenimo šaltinių. Sakoma, jog vien tik Airijos sostinėje Dubline 1997-šiais lankėsi daugiau kaip 2,5 milijono turistų. Rugpjūčio mėnesio „Kelionių magijos“ žurnalo puslapiuose yra daug pažintinės medžiagos ir apie patią Lietuvą. Čia randame ilgą rašinį apie Metelių regioninį parką Dzukijoje, kuriame puikuojasi trys ežerai: Dusia, Metelys, Obelija. „Šie nuostabūs ežerai, vienu kloniu Metelių regioninio parko vertybė“, — sakoma šiame straipsnyje.

Rašinyje „Strevos ir Verkenės vingiai“ skaitytojai kviečiami dviejų dienų kelionę dviračiais palei Elektrėnų marias, Strevos bei Vernės upių slėniais.

Palinklų skyriuje randame straipsnį „Tipiniai atminimo

ženklai Lietuvos partizanams“ Čia plačiau supažindinama su dviem iš jų — vienu, esančiu Kavaronių kaime (į šiaurės rytus nuo Skaudvilės, prie Kryžkalnio), kur 1949 m. žuvo žymus partizanas, kapitonas Vytautas Gužas — Mindaugas Kardas, kilęs iš Rokiškio.

Kitas ženklas yra iškylęs maždaug už devynių kilometrų į šiaurės rytus nuo pirmojo Karoblio kaime. Šioje vietoje tais pačiais metais, ginklu besipriešindamas užpuoliams, žuvo vienas iš žymiausių Žemaitijos partizanų vadų — Aleksandras Milaševičius — Ruonis.

Šį įdomų žurnalą redaguoja Audronė Ignatonienė. Čikagiečiams gerai pažįstamas Zinas Kazėnas yra žurnalo fotografas. Žurnalo redakcijos adresas: Ukmergės g. 20-209, 2600 Vilnius, Lietuva. Vieno numerio kaina — 4 litai. Galima užsiprenumeruoti ir užsienyje, kaina neskelbiama.

DRAUGAS, 2000 m. rugsėjo 20 d., trečiadienis

5

Tautiečiai, kurie domisi Lietuva ir pasauliu, kviečiami susidomėti šiuo nuostabių leidinių. Pamatę negalės nuo jo atsitraukti. Ed. Sulaitis

* Prezidentas Valdas

Adamkus pareiškė užuojautą dėl žymaus Lietuvos nepriklausomybės rėmėjo ir kultūros puoselėtojo Jerzy Giedroyc mirties. „Velionio darbai ir idėjos šiandien jungia ir ateityje jungs kaimynines tautas bei valstybes. Lietuvių, lenkų, visų Vidurio Europos tautų atėitį J. Giedroyc siejo su Vakarų demokratijos vertybėmis ir demokratiniomis žmonių, tautų bei valstybių sugyvenimo, tolerancijos, atvirumo ir pasitikėjimo principais. Per visą Lietuvos okupacijos laikotarpį ir Vidurio Europos sovietinės priklausomybės metus velionis nuosekliai kėlė tautų laisvės idėją, žodžiais ir darbais puoselėjo mūsų sugrįžimo į demokratinių šalių bendriją viltį“, sakoma prezidento užuojautoje. Prezidento nuo-

mone, J. Giedroyc Paryžiuje leistas žurnalas „Kultura“, kiti darbai kūrė naujos Vidurio Europos paveikslą, naujo bendradarbiavimo principus be istorinių stereotipų, be priešiško ir nepasitikėjimo.

GYVENIMO KELIA PRISIMENANT

Atkelta iš 4 psl.

„Tai turbūt turi keistą fobiją“, „Nežinau, ką aš turiu, bet mano kūnas visais dreba“. Paklausiau, kaip ir kur jis tą baimę gavo visam gyvenimui. Jis pradėjo man aiškinti: „Numirė kaime viena mergaitė. Vakare, kai žmonės giedojė gedulingas giesmes, mes vaikai sukinėjome apie grabą. Kai vienas giedodius garsiai užtraukė vieną giesmę, mergaitė staiga pakilo. Kai persigandę mes pradėjome bėgti, ji mus pradėjo vytis. Jei būtų prisivijusi, tai mes visi būtume numirę iš baimės. O ta mergaitė dar ir dabar gyva“.

A. + A.

BRONIUS PLATAKIS

Mirė 2000 m. rugsėjo 17 d. 4 v.r., sulaukęs 90 metų.

Gyveno Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje. Gimė Lietuvoje, Plungėje. Amerikoje išgyveno 51 metus.

Nuliūdę liko: sūnus Jonas, marti Jūratė, sūnus Stasys su šeima Lietuvoje, dukrė Rūta Razilionienė su šeima Lietuvoje; du anūkai, dvi dukterėčios ir vienas sūnėnas su šeima Lietuvoje; artima draugė Liucija Navickienė ir sūnaus Jono mama Janina Pileckienė.

Velionis priklausė lietuvių šaulių organizacijai.

A.A. Bronius pašarvotas penktadienį, rugsėjo 22 d. nuo 2 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 Str., Čikagoje.

Laidotuvės šeštadienį, rugsėjo 23 d. Iš laidojimo namų 9 v.v. Velionis bus atlydėtas į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 9:30 v.v. bus atnašaujamos šv. Mišios už jo sielą. A.A. Bronius bus palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: sūnus, dukrė, anūkai, dukterėčios, sūnėnas ir draugai.

Laidotuvių direktorius Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

A. + A.

JADVYGA LAKIENĖ

Mirė 2000 m. rugsėjo 18 d.

Gyveno Lemont, IL. Gimė Lietuvoje, Šeduvoje.

Nuliūdę liko: sūnus Kęstutis, marti Patricia, dukra Rasa, anūkai Michael, Suzanne, Andrius bei kiti gimines Lietuvoje ir Kanadoje.

Velionė buvo žmona a.a. Anatolijaus Lako, dukra a.a. Kazimieros ir Jono Motiekonių, sesuo a.a. Vyto Motiekonio. A.A. Jadvyga priklausė Anglijos lietuvių klubui, lietuvių šauliams ir kitoms organizacijoms.

Velionė pašarvota ketvirtadienį, rugsėjo 21 d. nuo 4 iki 9 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. Laidotuvės penktadienį, rugsėjo 22 d. Iš laidojimo namų 9:30 v.v. a.a. Jadvyga bus atlydėta į Palaimintojo Jurgio Matulio misijos bažnyčią, kurioje 10 v.v. bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių Velionė bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: sūnus, dukra ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.

VALENTINA OSTEIKIENĖ UDRAITĖ

Prisimenant a.a. Valentą Osteikienę, kuri paliko šį pasaulį 1999 m. spalio 1 d., šv. Mišios už jos vėlę bus aukojamos spalio 1 d. 10 val. ryto Lietuvoje, šv. Mikalojaus bažnyčioje Vilniuje; spalio 1 d. 10:30 val. ryto Dievo Apvaizdos bažnyčioje Southfield, Michigan; spalio 8 d. 10:30 val. ryto šv. Antano bažnyčioje Detroit, Michigan.

Prašu prisiminti a.a. Valentą savo maldose.

Liūdintis vyras Antanas.

Opening soon in
Garfield Ridge

FIRST PERSONAL BANKAS ŠVENČIA
SAVO PIRMĄ GIMTADIENĮ!

Ta proga, mes siūlome Jums įsigyti
vienerių metų „GIMTADIENIO“ sertifikatą!

Bonus nuošimtis.....7.25% APY*
Aukštas nuošimtis.....6.75% APY
* Jei kartu atidarysite „passbook“ arba „checking“ sąskaitą, pridėsime .50% prie „Aukšto nuošimčio“.

Gimtadienis mums —
dovana Jums!

Atidarykite naują sąskaitą iki rugsėjo 30 d. ir gausite „Mikasa“ kriošto žvakidę veltui!

First — Personal Bank
Building Personal Banking Relationships™

LOBBY:
15014 S. LaGrange Rd.
Orland Park, IL
(Near Dominicks & Walgreens)
(708) 226-2727

DRIVE UP:
15255 S. 94th Ave.
Orland Park, IL

Member FDIC

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba prašo į jos būstinę atsiųsti JAV senatorių ar kongreso narių atsakymus į laiškus, prašančius grąžinti 20 mln. JAV biudžetą Lietuvos, Latvijos ir Estijos apsiginklavimui ir pasiruošimui įstoti į NATO. ALTO būstinės adresas yra: Amerikos Lietuvių Taryba, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629; tel. 773-735-6677, fax 773-735-3946; e-paštas: AltCenter@aol.com

Kviečiame susipažinti su kun. Jauniumi Kelpša, kuris šiuo metu paskirtas rūpintis Čikagos ir jos apylinkių lietuvių sielovados reikalais. Ši ketvirtadienį, rugsejo 21 d. Cicerone Sv. Antano parapijos bažnyčioje (50 Avenue ir 15 gatvės kampas) nuo 6 val. v. kun. Jaunius klausys išpažinčių lietuvių kalba, o 6:30 val. v. laikys šv. Mišias. Po to visi kviečiami į parapijos kavinę pabendrauti su naujai paskirtu kunigu ir pasivaikinti.

APŽVALGINĖ J. PAUKŠTIENĖS DARBŲ PARODA

Dailininkės Jadvygės Paukštienės-Dobkevičiūtės tapybos darbai pastaruoju metu, kaip ir visada, spindi vidine šviesa, judesiu ir impulsyvumu. Jos darbai pasižymi pasitikėjimu, nuosirdumu ir stipria viso gyvenimo patirties technika. Įvardintos įvairios nuotaikos, dažnai perduodamos žiūrovui įvairiomis nuotaikingomis spalvomis. J. Paukštienės tapyboje dažai tepama storai, sukuriant gyvą faktūrą. Trumpi ir gausūs brūkšniukai ir impresionistinio stiliaus potėpiai sukuria vaizdinį judesį, kuris sodrių spalvų koloritu sukuria įvairias ekspresyvias nuotaikas. Dažnai nuotaikos energingos ir gyvos, o kartais ramios ir meditacinės.

1938 metais dailininkė baigė Kauno meno mokyklą. 1939 metais studijas gilino Paryžiaus „Academie de Beaux Arts“. Paryžiaus pasaulinėje parodoje 1937 m. laimėjo aukso medalį. Nuo 1939 metų dalyvavo parodose Lietuvoje, vėliau dalyvavo visų tremtinių ir lietuvių parodose Vokietijoje, o nuo 1948 metų dalyvavo grupinėse parodose Amerikoje ir taip pat rengė personalines savo darbų parodas.

Dailininkė visuomet pabrėžia šeimos svarbą. Ši tematika atsispindi jos kuryboje. Daž-

Lietuvos Vaikų globos būrelis „Saulutės“ susirinkimas vyks penktadienį, rugsejo 22 d., 7 val. v. Pasaulio lietuvių centro Lemonte konferencijų kambaryje. Narės prašomos dalyvauti, o norintys padėti Lietuvos vaikams, visuomet kviečiami ir laukiami.

Rudens sezono atidarymas Pasaulio lietuvių centre vyks rugsejo 24 d. 12 val. centro didžiojoje saleje. Kviečiame į pašnekesį – arčiau susipažinsime su kun. Jauniumi Kelpša. Bus ir kavutės.

Pagaliam ir lietuviams pasisekė. Aleksas ir Ursulė Šneliai iš Burbanko išlošė 64 milijonus! Aleksas Šnelius, kaip rašo „Chicago Tribune“ laikraštis, į JAV atvykęs 1950 metais, ruošiasi dalį laimikio išleisti kartu su žmona vykdama medaus mėnesio atostogų, o taip pat pasidalinti turto su savo keturiais vaikais, šešiais anūkais bei paaugoti pinigų labdaros reikalingas.

nai atvaizduotos grupės žmonių, kurios gerai dera kartu. Ona Krikščiūnienė, pristatydamą dailininkę vienos autorinės parodos atidaryme, pasakė: „Paskatinimą, džiaugsmą ir tvirtybę mūsų mylima menininkė randa savo šeimoje. Ji negali nekurti. Už tai, be šimtų kitų darbų, ji kuria. Okupacijos metu turint daug sunkumų su medžiaga ir priemonėmis, jos noras kurti „aptapyti“ akmenis, kiaušinius, kėdes ir paprastus kartonus. Kasdienybė taip pat svarbi jos kuryboje. Matome paveiksluose nutapytus kambarius, gatvės vaizdus, natūrmortus, gėles ir gamtos vaizdus. Ne tik kasdienybė vaizduojama dailininkės kuryboje, bet dažnai ir gili dvasinė tematika, religiniai vaizdai ir simbolika.“

Šioje parodoje taip pat eksponuojama daug škiečių ir brėžinių. Žmogaus judesys dailininkės darbuose yra pagautas, apibūdintas ir išreikštas paprastais ir žaismingais bruožais. Akvarelės, spalvotų pieštukų ir mišrios technikos piešiniai atveria mums dailininkės ryškų, ekspresyvių vaizdinių pasaulį. Ši paroda yra apžvalginė dailininkės Paukštienės paskutiniųjų 10 metų kurybos paroda.

Daiva V. Karužaitė

Draugo fondo narių suvažiavimas šį šeštadienį, rugsejo 23 d., įvyks Čikagoje, Jaunimo centre, Čiurlionio galerijoje. Narių registracija – 9 val. r. Suvažiavimo programa prasidės 10 val. r. ir tęsis maždaug iki 1 val. p. p. Visi DF nariai kviečiami dalyvauti.

Lietuvių fondo 6-osios metinės golfo žaidynės vyks spalio 15 d., sekmadienį. Pradžia – 10:30 v. ryto Old Oak golfo laukuose, 143-cia gatvė ir Park Road, Orland Parke. Už 100 dol. įnašą Lietuvių fondui galima velti dalyvauti žaidynėse, atsisavinime ir vakarienėje. Kitu atveju: 25 dol. dalyvauti žaidynėse ir 25 dol. – vakarienė su atgaiva. Bilietų užsakymas ir visa kita informacija skambinant Vytautiui ir Aldonai Vaitkams tel. 630-243-8178.

Dailininkas Vladas Vijeikis jau daugiau negu savaitę guli Šv. Kryžiaus ligoninėje, kur jam atliekami įvairūs sveikatos būklės tyrimai. Jo draugai ir plėčioji Čikagos skautiškoji šeima linki jam kantrybės, ištvermės, sveikatos sustiprėjimo ir greito grįžimo į namus.

Prieškalėdinė kelionė laivu rengiama gruodžio 3-10 d. Jūsų laukia naujausias „Costa Atlantica“ laivas, neįtikėtinai gera kaina ir smagi kompanija. Skambinkite „American Travel Service“ tel. 708-422-3000 arba 800-422-3190.

Stulginskio – Lipniūno moksleivių ateitininkų kuopą šiais metais sutiko globoti Liudas Landsbergis ir Alė Lieponienė. Pirmasis šių metų susirinkimas bus penktadienį, rugsejo 22 d., 7:30 v. v. Ateitininkų namuose Lemonte. Gimnazijos amžiaus lietuviškas jaunimas kviečiamas dalyvauti.

Skelbimai

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gilbaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kodzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-8743
Darbo val. nuo 9 v. r. iki 5 v. v.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 v. p. p.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skambinti gatvės nuo „Draugo“) Tel. 773-264-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

„Maironio“ lituanistinė mokykla ieško asmenų, norinčių padirbėti mokytojo padėjėju šiais mokslo metais. Mokytojas padėjėjas turi turėti leidimą dirbti Amerikoje ir žalią kortelę. Prašome kreiptis į „Maironio“ mokyklos direktorę Eglę Novak, tel. 630-257-2897. Mokinių registracija baigta.

„Lieka tik meilė“ – žodžio ir muzikos koncertas bus šeštadienį, rugsejo 30 d. 6:30 v. v. Pasaulio lietuvių centro, „Lietuvių fondo“ saleje. Visus malonius kviečia „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis.

Romanas Burba ir Romualda Navikaitė, Lietuvos vaikų fondo Vilniuje atstovai, kalbės „Saulutės“, Lietuvos vaikų globos būrelis „Atviro žodžio“ forume tema „Mitai ir tiesa apie Lietuvos vaikų padėtį“. Visi kviečiami pasitikslinti žinias apie vaikų šelpimą, įvaikinimą, labdaros įstatymus ir išgirsti aktualią pranešimą penktadienį, rugsejo 29 d. 7:00 v. v. Pasaulio lietuvių centro Bočių menėje.

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3306 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Senovės lietuviška krosnis (pečius) duonai kepti.

MINTYS PAGALVOJIMUI (Tėsinys)

Mokaisi. Mokslas tau atvėrė ir ateityje dar daugiau atvers žmonijos kultūros lobį. Išmintingiausių pasaulio žmonių protai ir jautriausios širdys amžiais gyvena moksle ir mene. Semki. tą lobį. Pirmiausia tam, kad būtų išmintingesnė ir geresnė, bet ne vien tik sau. Naudodamasi kitų sukurtais mokslo ir meno turtais, turi už tai atsilyginti pati kurdama ir savo kūryba bei igydomis žiniomis pasidalindama su kitais.

Pagaliam tavo laimė šioje žemėje nebus pilna, jei neatiduosai savo duklės mūsų tėvynei Lietuvai. Nepamiršk, kad esi lietuvis. Tavo gyslois teka lietuvių tėvų kraujas. Čia nieko negalima pakeisti. Net jei ir norėtum savo tautos atsisakyti, užmirštum savąją kalbą, pasikeistum pavarde, vis vien liksi melynė, šviesiaplaukė lietuvaite. Prie kitų nepritapsi. Būsi daugiau ar mažiau išskirta, liksi vieniša, kaip tas ančiukas, vėstos išperėtas. Prie viščių jis nepritampa, nors ir kartu perėtas, nes yra iš anties kiaušinio, ančiukas, vienišas, nelaimingas ančiukas.

Antanas Rinkūnas, žymus pedagogas (Bus daugiau)

Kiekvieno žmogaus gyvenimo uždutis gimsta kartu su juo.

Lovell

PAKVIETĖ RUGSĖJIS

Štai jau zengia rudenėlis Per mūsų tėviškes laukus. Į mokyklą vėl rugsėjis Pakvietė mokinukus.

Kaip smagu, kasdien iš ryto Mokysimes vėl kartu! Kiek minčių neišsakytų, Žodžių kiek neištartų!

Čia prazydo mūsų jaunystė, Čia geriausi mes draugai. Klystkeliose nepaklysim, Mokysimes tik gerai.

Sekime kiekvieną žodį. Pasistenkime suprast Mokytojus. Jie taip nori Atgarsį mumyse rast.

Stiprinki, gerasis Dieve, Mus tikėjimu giliu, Kad į tikslą mes kasdieną Zengtume tiesių keliu.

Domicelė Brazaitytė-Pidkova

PIEŠTUKAS

Pieštukas yra labai geras daiktas. Jis naudojamas viskam, kas susiję su rašymu. Pieštukas pagerina žmogaus darbą. Naudojant pieštuką, galima trintuku ištaisyti klaidas. Man patinka rašyti pie-

tuku, nes lengvai galiu ištrinti klaidas.

Pieštuku gali naudotis visokio amžiaus žmonės: vaikai ir suaugę. Pieštukas yra labiau rekomenduotinas vaikams.

Tad kam reikalingas pieštukas? Jis yra labai naudingas daug kam. Ar būtų tokių puikių dailės kūrinių be pieštuko? Ar vaikams būtų naudinga naudoti tušinuką ir braukti klaidas? Trumpai, pieštukas daug kam palengvina darbą.

Justina Venslovaitė, Čikagos lit. m-los 7 kl. mokinė

DRAUGYSTĖ

Mano geriausias draugas yra Rimas. Jis labai įdomus. Jam patinka valgyti. Aš su juo žaidžiu įvairius žaidimus ir sportuoju. Kartu su juo aš slidinėju. Mums yra smagu kartu žaisti.

Algis Kasnūnas

Aš drauguju su Lina. Ji yra geriausia mano draugė ir yra smagu su ja žaisti. Ji yra įdomi mergaitė. Ji labai mėgsta žalią spalvą. Savo gimtadienį švenčia rugsejo mėn. 29 d. Lina yra labai graži mergaitė. Jos plaukai šviesiai rudos spalvos.

Viktorija Vaznelytė, Abu Lemonto Maironio lit. m-los 4g sk. mokiniai. (Žingsniai į pasaulį)

MIELA MOČIUTE

Dėkoju Tau už dar neatsiūtą megtinį ir už jau gautą laišką. Truputį apie konkursą. Jis vyko Martyno Mažvydo bibliotekoje. Prieš premijų įteikimą įvyko koncertas. Čia koncertavo didesni mokiniai iš „Čiurlionio“ muzikos mokyklos. Jie labai gražiai grojo, tik nebeprisimenu, kuriais instrumentais jie grojo. Savo piešinyje pavaizdavau mergaitę, sėdintį ant didelio saldainio ir laikantį vaivorykštę. Mano piešinys atrodė šviesiai ir linksmai. Piešiau ant didelio lapo ir piešiau ilgiausiai už visus kitus piešinius. Jis buvo baigtas per kelias dailės pamokas. Konkurse dalyvavo visi mokiniai.

Aš vis dar noriu fleitos, nes man patinka su ja groti. Rotos išleistuvės vyko „Vaidilos“ teatre. Rotos ir mano klasė rengė vaidinimą „Sakmė apie milžiną Vilnių ir upę Nerį“. Mano klasė ir aš vaidinome mišką. Aš buvau paukštis. Vaidinome be žodžių. Teatre buvo daug renginių ir nemažai vaišių. Ten buvo labai linksma.

Atostogų metu važiuavau į „Merkurijaus“ stovyklą su savo drauge Elena. Stovykloje buvo daug būrelių: anglų, prancūzų, japonų kalbų, savigny, origami, aerobikos. Ten man labai patiko.

Ate! Laukiu tavo laiškų! Jurga Diršytė, 9 m. Vilnius „Dainorėliai“. P.S. Už piešinį buvo apdovanojama pirmo laipnio diplomu.

KREGŽDĖS ANT NUKRYŽIUOTOJO PEČIUT (Tėsinys)

Atėjo ir ištigęs krautuviniškas. Per visą vasarą jis čia nesirodė. Vos tik įsipraudė

pro žmones į vidų, kaip pamatė tas patias kregždes ant Kristaus petių linksmai beciulbančias. Puolė ant kelių ir šaukė:

— Palaimintos kregždės, palaimintos!

Minia taip pat giedodama klaupeši. Išgirdęs šauksmą bažnyčioje, zakristijonas nuskubėjo prie krautuviniško:

— Ko šūkai lyg daržinėje?

— Dievas stebuklus daro.

— Hm, stebuklus. Kokius stebuklus? Ar tas senas medinis Kristus gali juos daryti?

— Stebuklus, negirdėtus, gydančius, — šaukė krautuviniškas.

Zakristijonas griebė krautuvinišką už rankų, išgrūdo pro duris ir nustūmė bažnyčios laiptais.

— Še tau! Stebuklai! To betruko, tu beproti!

Kai zakristijonas grįžo bažnyčion, minia ir vargonai buvo nutilę, tik vienas senelio kunigo balsas virpėdamas plaukė nuo altoriaus. Saulėje spindėjo Kristus, o virš jo tyliai šnekučiavosi kregždžių šeima.

Bažnytia tylėjo, tik vienas kunigas ramiai ir plačiai išlinguodamas vedė:

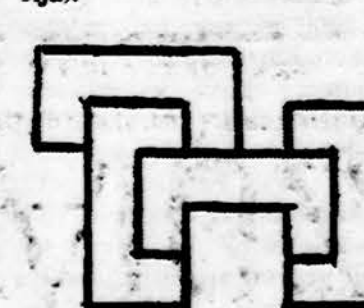
— Vere dignum et iustum est, aequum et salutare...

Virš Nukryžiuotojo petių tupėdami kregždžiukai klausėsi seno kunigo giesmės. Vienam taip patiko tas plazdenas ore balsas, kad panorė pamatyti patį giedotoją, apie kurį buvo pasakojusi motina. Iškišo iš lizdo galvą ir giliai giliai pasilenkė. Kunigo vis dar nesimatė. Tada dar labiau išsitiesė ir — išlindo iš savo lizdo, ir nukrito tiesiai ant altoriaus tarp mišiolų ir taures.

Paulius Jurkus (Bus daugiau)

PAGALVOKITE NR. 16 ATSAKYMAI

1. Dail. Damelio paveiksle kariai eina Vilniuje pro Rotušės rūmus (Paminklų sąvadas, 1-227, Vilnius, 1988; Lietuvos TSR istorija, 1-389, Vilnius, 1957). 2. Žodis „gipsas“ kilo iš semitų kalbų — arabų „gib“ ir hebrajų „gephes“. Graikai pavadinę „gypsos“, o lotynai „gypsum“. 3. Krepšinio išradėjas yra kanadietis James A. Naismith (1861-1939). Krepšinio era prasidėjo 1891 m. gruodžio mėn. Pirmosios oficialios rungtynės įvyko 1892 m. (E. Brit. 3-247, Chicago, 1968; L.E. 13-56, Boston, 1958). 4. Genys. 5. Skruzdėlynas. 6. (Kryžiažodis) 1. Grikis. 2. Ropė. 3. Sėmenys. 4. Saulėgrąža. 5. Sėrmukšnis. 6. Apynys. 7. Papartis. 8. Aguona. 9. Slyva. 10. Avietė. 11. Dilgėlė. 12. Vainikas. 13. Bulvė. 14. Kriaušė. 15. Riešutai. 16. Obuolys. 17. Kanapė. 7. Žiūrėkite brėžinį. 8. Ireland (Airija).

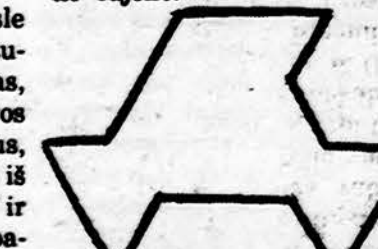
Lukai, — pyksta mokytoja, — tu ir vėl pavėlavai.

— Nieko tokio. Mano tėtė sako: „Neskubėk, tau dar viskas gyvenimas prieš akis“.

PAGALVOKITE NR. 17

1. Kaip aukštai yra krepšinio lankas? 2. Kur yra „Jotynų kalbos“ gimtinė? 3. Kurio didumo yra kamuoliai: krepšinio, tinklinio ir futbolo žaidimams? Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis. 4. Juodas vabalas rėplioja, dirvą iš žolių vaduoja. 5. Kabo kabikas, tupi tupikas, kad kabikas nekabėtų, tai tupikas netupėtų. 6. (Kryžiažodis) mislės: 1. Kiemui nusilenkia, laukams užpakali rodo. 2. Aplink medis, viduryje dažas. 3. Maža dėžutė viską parodo. 4. Du kurtai šūdurta. 5. Vileidė laidė, žolė baidė, namo parėjo — ant vartų pasikabino. 6. Ore skraido, ant žemės guli, medyje tupi, ant rankos kaista, vandenyje prigeria, prie krosnies išnyksta? 7. Du galai, du žiedai, o viduryje vinis. 8. Ninių mergos, sių kasos, vandenyje galvos. 9. Nesuverptas, neišauštas pasidaro šešianysis. 10. Plėno plūgas aris, šviesias bare tamsias vagas klodamas. 11. Juodas jautis už ausų pakartas. 12. Meška negyva — viduriuose kruta. 13. Koks artojas žemę aria be plūgo, ir be arklio. 14. Pavasari gėlonas, rudenį baltas. 15. Eik, sėsele, vienu keliu, o aš eisiu kitu — susitiksime už kalno. 16. Balta žemė, juoda sėkla. Sudarė 5 kl. mokinė Inga Pilinkaitė iš Raubonių kaimo, Pasvalio rajono.

7. Padalykite nu-pieštą figurą į keturias lygias dalis, į vienodas figūreles. Atsiuntė Antanas Petrulis. 8. Buvo 3 berniukai. Jiems buvo parodytos 5 popierinės karūnelės (vainikėliai): 3 baltos ir 2 žalios. Tada užrišo jiems akis ir uždėjo visiemis baltas karūnelės, žalias paslepė. Kai atrišo akis, pasakė, kad tas laimės, kas pirmas atspės savo karūnelės spalvą. Kurį laiką visi trys vienas į kitą žiūrėjo. Pagaliau vienas pasakė, kad jo karūnelė balta. Kurio būdu jis atspėjo?

MEDINIS VABALAS (Melolontha vulgaris) (Lietuvių tautosaka surinkta Vinco Krėvės)

1. Jei daug karkvabalių, vaisių nebus. (Krakės)

2. Jei daug melninkų skraido, bus geras oras. (Rozalimas).

3. Jei melninkai smarkiai skraido, bus geras oras. (Rozalimas)

4. Jei pavasari karkvabalai kas vakaras skraido, tai bus sausa vasara. (Onuškas).

J. Paukštienė. Vaikų kaukių pobuvys. Alejus. 1972 m.